

eduard

LIMITED
DUAL COMBO

*Spitfire Story:
Per Aspera ad Astra*

STAVEBNÍ NÁVOD

1/48

11162-NAV1

Spitfire Mk.V

technický vývoj

Spitfires Mk.Vc patřící No. 91 Squadron na letišti Hawkinge v květnu 1942. S letounem sériového čísla AB216 opatřeným kódem DL-Z létal velitel Squadrony S/Ldr R. W. Oxpring DSO, DFC.

foto: IWM

V průběhu roku 1940 se podařilo natolik vyladit sériovou produkci letounů Spitfire Mk.I a Mk.II, že dokázala víceméně plnit objednávky Ministerstva letectví (Air Ministry), zásobovat bojové jednotky Fighter Command RAF novými stroji a doplňovat bojové ztráty. S příchodem nových Bf 109F-1 a F-2 na přelomu let 1940 a 1941 se ale karta rychle obracela v německý prospěch. K vyrovnání narůstající německé technické převahy bylo tedy zapotřebí urychleně zlepšit výkony Spitfirů.

Cestou ke zvýšení výkonů je tradičně instalace silnějšího motoru. Prvním pokusem o vývoj výkonnéjší verze Spitfire byl projekt Improved Spitfire, později označovaný jako Superiority Spitfire, zahájený již začátkem roku 1939. Úprava spočívala v zástavbě nového motoru Rolls-Royce Merlin RM 2SM, což byl budoucí Merlin XX s jednostupňovým dvourychlostním kompresorem o maximálním výkonu 1037 kW (1320 hp). Ministerstvo letectví požadovalo urychlené zavedení Spitfiru Mk.III do výroby, ale tomuto záměru se postavil do cesty komplikovaný vývoj Merlinu XX a potíže při přípravě jeho výrobního procesu.

Merlin 45

Poté, co se použítí Merlinu XX ukázalo jako neprůchodné, nabídla firma Rolls-Royce koncem roku 1940 řešení v paralelně vyvíjeném a výrobě jednodušším motoru Merlin RM5S, posléze značeném Merlin 45 s jednostupňovým jednorychlostním kompresorem s výkonem 902 kW (1210 hp) ve výšce 5400 m. Konstrukce Merlinu 45 umožňovala upgrade Merlinu III na Merlin 45 výměnou kompresoru a jeho snadnou zástavbu do draků Spitfirů Mk.I a Mk.II i konverzi již vyrobených strojů.

Spitfire Mk.Va a Mk.Vb

Firma Rolls-Royce testovala několik Spitfirů Mk.I s motorem Merlin 45 na přelomu roku 1940 a 1941, přestavbami Spitfirů Mk.I na motor Merlin 45 se paralelně zabývala i firma Supermarine. Ve druhé polovině února dostalo motory Merlin 45 celkem 23 Spitfirů Mk.Ib, které se tak staly prvními Spitfy Mk.Vb. Několik strojů ve verzi s osmi kulomety v křidle bylo konvertováno na Spitfy Mk.Va. S výjimkou motoru odpovídaly tyto stroje svý-

vybavením Spitfirů Mk.I, a to včetně menšího chladicího oleje se vstupem tvaru U, který byl příčinou výšší provozní teploty oleje u prvních Spitfirů Mk.V a jistého rizika přehřívání. Během března přecházely výrobní linky na výrobu Spitfirů Mk.V, v dubnu už běžela výroba Mk.V naplně a dala třicet šest Mk.Va a dvacet dva Mk.Vb. Posledním vyrobeným Mk.I byl v dubnu stroj R7257. Výroba u firmy Supermarine poté běžela až do října 1942 a celkem dala 1352 strojů, z toho 94 kusů Mk.Va, 780 kusů Mk.Vb a 478 kusů Mk.Vc.

Továrna CBAF (Castle Bromwich Aircraft Factory) zahájila výrobu Spitfirů Mk.V v červnu 1941 a navázala jí na plnění kontraktu na výrobu tisícovky strojů Mk.II z 12. dubna 1939. Postupně firma obdržela dalších osm objednávek na výrobu Spitfirů Mk.V, z nichž ta poslední z května 1942 už z velké části přešla na výrobu modernizovaných Spitfirů Mk.IX. Celkem vzniklo do dubna 1943 v CBAF 3003 Spitfirů Mk.Vb a 1474 Spitfirů Mk.Vc.

Modernizace Spitfirů Mk.V

Během více než dva a půl roku trvající výroby byly Spitfy Mk.V postupně vyvíjeny a zdokonalovány. Již při náběhu výroby měly oproti verzím Mk.I a Mk.II silnější pancéřování. Poměrně rychle došlo k výměně olejového chladicího systému s kruhovým vstupem, který byl posléze zpětne namontován i na první Spitfy Mk.V, vzniklé konverzí z Mk.I a Mk.II. Větší chladicí se tím stal jedním z rozpoznávacích znaků Spitfirů Mk.V. Stejně rychle byla opuštěna výzbroj sestávající z osmi kulometů Browning ráže 7,7 mm. Takto vyzbrojených Mk.Va bylo vyrobeno pouhých 94 kusů, zatímco Mk.Vb a Mk.Vc se dvěma kanóny Hispano ráže 20 mm a čtyřmi kulomety Browning ráže 7,7 mm vzniklo 6370 kusů.

Kabina

Změnou prošel čelní štítek, který měl pancéřové sklo montováno zvnějšku. U pozdějších pětek již bylo integrováno do čelního štítku, z něhož tedy při pohledu zvenčí nevystupovalo. Změny doznal i odsuvný kryt kabiny, který byl u pozdějších výrobních sérií vypouklý nejen směrem nahoru, ale i do stran (Malcolm Hood, modifikace č. 461). Tento kryt už neměl boční výklopné okénko. Většina Spitfirů Mk.V byla vybavena laminátovou sedačkou pilota.

Radiovybavení

První Spitfirey Mk.V, konvertované ze Spitfirů Mk.I, byly stále vybaveny krátkovlnními radiostanicemi TR.9D s drátem anténu nataženou mezi anténními sloupky za kabinkou a na vrcholu směrovky. Během náběhu výroby už byly nové stroje vybavovány novými VHF radiostanicemi TR.1133 a později TR.1143, které od léta 1941 nahrazovaly starší radiostanice. TR.1133 a 1143 už neměly drátenou anténu a sériové stroje jimi vybavované už tedy neměly anténní stožárek na směrovce. Odborně měly první konvertované pětky identifikaci přístroj IFF R.3002, záhy nahrazovaný novějším IFF přístrojem ARI 5000. Oba měly drátené antény mezi boky trupu a náběžnou hranou výškovky. Anténa IFF byla na pozdějších Spitfirech umístěna na spodní ploše pravé poloviny křídla. Od listopadu 1941 byl postupně zaváděn také radionavigační systém A.1271 pro navádění na přistání rádiem paprskem.

Modifikace motoru

Do Spitfirů Mk.V bylo montováno několik variant motoru. Kromě základního Merlinu 45 to byl výškový Merlin 46 s větším kompresorem, který dával vyšší plnící tlak ve velkých výškách. Protože se ale nenaplnil původní předpoklad, že se boje s Luftwaffe přesunou do vysokých výšek a minohu bojových operací se naopak odehrávalo v nižších letových hladinách, byla vyvinuta hloubková varianta Merlin 45M s optimálním výkonem ve středních výškách. Samostatnou kapitolou je vývoj karburátoru. Původní nectnost typu SU A.V.T.40 montovaného na motory Merlin III, kterou bylo krátkodobě přerušeno přívodem paliva při manévrech s negativním přetížením, se sice podařilo částečně vyřešit zavedením takzvaného RAE restruktora, zvaného též „Tillina dírka“ podle jeho vynálezkyně Beatrice Shillingové, ale nebylo to řešení dokonalé. Problém plně vyřešil až membránový karburátor (Anti-G carburetor), vyvinutý firmou Rolls-Royce a zavedený do výroby v prosinci 1942. Byly jím vybavovány motory řady Merlin 50 a 55, montované především do Spitfirů Mk.Vc.

Vrtule

Spitfire Mk.V vyráběné materškou firmou Supermarine se povětšinou držely vrtulí De Havilland Hydromatic Type 5/29A, 5/39, 45/1 a 45/4, lišících se především úhlem nastavení listů. Tyto vrtule byly velmi hálivé na pečlivou údržbu a jejich stavěcí mechanismus měl tendenci ve větších výškách zamrzat. Stejné vrtule byly instalovány i do Spitfirů Mk.V z produkce firmy Westland. Spitfirey Mk.V z produkce továrny CBAF byly tradičně vystrojovány spolehlivějšími a oblíbenějšími vrtulemi Rotol RX5/14 a RX5/24 s kovovými listy, později pak vrtulemi RX5/10 s dřevěnými listy Jablo o mírně zmenšeném průměru (3,12 m oproti 3,28 m u kovových listů). Ve druhé polovině války se vyskytovaly i Spitfirey Mk.Vc vybavené čtyřlistými vrtulemi.

Výfuky

První Spitfirey Mk.V měly stejné výfuky s rovným oválným ústím jako Spitfirey Mk.I. Ty byly poměrně rychle nahrazeny novými výfuky se zploštělým ústím typu rybí ocas – fishtail. Je známo několik variant těchto výfuků. Se zavedením kanónů Hispano ráže 20 mm do výzbroje Spitfirů Mk.Vb se ukázalo, že stávající vytápění palubních zbraní teplým vzduchem přivedeným z chladicí nepostačuje a kanóny ve vysokých výškách zamrzají. Vytápění proto posíleno teplým vzduchem ohříváným ve výfucích, kterými procházela trubka, která za poslední výfukovou rourou ústila do trupu před palivovou nádrží a dále vedla trupem a náběžnou hranou křídla až ke kanónům. Tyto trubky jsou charakteristické pro Spitfirey Mk.Vb. Spitfirey Mk.Vc dostaly elektrické vytápění palubních zbraní, proto by na jejich výfucích tato trubka topení být neměla. Je to ale jen teorie, protože na mnoha fotografických Spitfirů Mk.Vc je najdete. Jde zřejmě o Mk.Vc konvertované z Mk.Vb instalací nových křídel typu C na staré trupy Spitfirů Mk.Vb.

Spitfire Mk.Vc

Spitfire Mk.Vc byl logickým vyústěním postupných modifikací původní konstrukce Spitfiru. Kromě modernizované vypouklé kabiny a čelního štítku s uvnitř integrovaným pancéřovým sklem bylo nejvýznamnější a zásadní změnou nově zkoništruované a zesílené křídlo. Za jeho zásadní výhodu je tradičně považována možnost variabilní instalace zbraní, zahrnující osm kulometů (varianta A), dva kanóny a čtyři kulometry (varianta B) nebo čtyři kanóny (varianta C). Z nich naprostě převládala varianta B, tedy dva kanóny a čtyři kulometry. Varianta C se používala zřídka, protože těžká kanóny významně zhoršovaly letové parametry letounů a pokud byly instalovány čtyři kanóny ve výrobě, obvykle byly dva z nich u jednotek odstraněny. Varianta A se u Spitfirů Mk.Vc neinstalovala prakticky nikdy. Významnou změnou byla instalace kanónů Hispano Mk.II s pásovými podavači nábojů, které umožňovaly nést vysší zásobu munice (120 nábojů) na hlavně oproti šedesáti u starších Hispano Mk.I s bubnovým zásobníkem) a také měly menší tendenci k zasekávání. Vnějším znakem jejich instalace je chybějící spodní boule pod kanónovou šachtou, která se u Spitfirů Mk.Vc vyskytovala ve dvou provedeních – rovném symetrickém u starších strojů a ledvinovitém asymetrickém u novějších. Horní boule nad kanónovou šachtou se

Většina produkce Spitfirů verze Mk. Vc byla vyrobena v tropikalizované verzi. Zde je letoun od No. 152 Squadron na letišti Lentini na Sicílii v roce 1943

naopak u Mk.Vc vyskytuje nejméně ve třech známých provedeních podle předpokládané varianty výzbroje a byla předmětem jisté variabilita a vlastní tvorby u jednotek. Naprostě zásadní změnou byla rekonstrukce podvozku se zpevněním uchytem podvozkových nohou se změněným úhlem jejich pozice vůči ose křídla. To posunulo kola oproti starším verzím Spitfiru o pět centimetrů vpřed, což zlepšilo stabilitu letounu při pohybu na zemi a opticky se projevila v novém, elliptickém tvaru podvozkové šachty. Zahování podvozku už bylo u všech Spitfirů Mk.V standardně hydraulické, s hydraulickým čerpadlem poháněným náhonem od motoru. Konstrukce křídla i trupu byla zpevněna zavedením silnějšího potahového plechu a později sérije Mk.Vc měly díly zadní části trupu spojovány nýty se zapuštěními hlavami. Pozdější stroje měly také výškovky s upraveným rohovým vyzávěním, přetlakové palivové nádrže, ponorné čerpadlo ve spodní palivové nádrži a šest samostatných výfukových rour na každé straně motoru.

Spitfirey Mk.Vc pozdějších sérií byly téměř výhradně poháněny motory Merlin řady 50 a 55/56 s membránovým karburátorem. Motory Merlin 55/56 měly navíc dělené bloky válců. Jejich jednotlivé verze se lišily kompresory a vyladěním pro optimální výkon v různých operačních výškách.

Krátké křídlo / hloubkové Spitfirey LF Mk.V

V průběhu roku 1942 vedl narůstající počet operací v malých výškách k úpravě optimalizující výkon Spitfirů Mk.V v těchto letových hladinách. Hloubkové Spitfirey LF Mk.Vb a LF Mk.Vc dostaly motory Merlin řady M (Merlin 45M, 50M a 55M) se zmenšeným průměrem kompresoru, což zajišťovalo nejvyšší výkon motoru v nízkých letových hladinách. Část Spitfirů LF Mk.V dostala křídlo s rozptílením zkráceným na 9,8 m (clipped wing). Tato úprava zlepšovala výkon letounu při výkrutech a měrně zvyšovala maximální rychlosť. Koncové oblouky byly variabilní, s možností montáže obou typů oblouků. Krátké konce křidel proto nejsou jednoznačným identifikátorem verze LF.

Přídavné nádrže

Pro prodloužení doletu Spitfirů Mk.V bylo vyvinuto několik typů přídavných nádrží různých objemů. Nejmenší byla 30galonová (136l) nádrž, následně byla vyvinuta i větší nádrž o objemu 45 galonů (204,5 l). Obě nádrže byly takzvaného blistrového typu s vypouklou spodní částí nádrže, která svou rovnou horní částí přiléhala k centroplanu křídla. Používaný byly také válcové nádrže rovněž o objemu 45 galonů. Tyto nádrže byly odhazovatelné. Existovaly také větší blistrové neodhazovatelné nádrže o objemu 90 galonů (409 l) a dokonce 170galonová (773l) přeletová nádrž, s níž dolet dosáhl 2334 km, a válcová přeletová nádrž o objemu 170 galonů. Využívala se také kombinace trupové přídavné nádrže o objemu 29 galonů (132 l) montované v trupu za kabinou a podtrupové 170galonové nádrže s doletem 2615 km.

Tropické filtry

Pro snížení nebezpečí poškození motoru v prašném prostředí byl firmou Vokes vyvinut kapotovaný filtr, tvořící typický podbradek pod příď letounu. Zhoršená aerodynamika takto upravených letounů a nížší tlak nasávaného vzduchu vedly k poklesu maximální rychlosti zhruba o 12 km/h, což byla ovšem lepší hodnota, než původně předpokládaný pokles o 37 km/h. Takto tropikalizované stroje doznały značného rozšíření jak ve Středomoří, tak na Dálném Východě.

Tropikalizované stroje procházející údržbou u No. 103 Maintenance Unit v egyptském Aboukiru dostávaly filtry vyráběné přímo u této servisní jednotky a tedy se stejnojmenným označením Aboukir. Byly lépe aerodynamicky tvárovány a na nasávacím otvoru vybavené žaluzií, která filtr uzavírala pouze v kritických režimech letu, kdy hrozilo nasáti většího objemu prachu. Tyto stroje obvykle dostaly také zkrácené koncové oblouky křídla a vrtule Rotol. Zkrácené koncové oblouky montované v Aboukiru měly ovšem jiný tvar než klasické zkrácené koncové oblouky verze LF Mk.Vb a Mk.Vc a neměly počížní světlá.

Nasazení

Spitfirey Mk.Vc operovaly coby vrcholná verze Spitfiru Mk.V na všech frontách 2. světové války nejen v řadách jednotek RAF, ale sloužily také u jednotek USAAF v Severní Africe a v Itálii a u australského letectva RAAF na Dálném Východě. Létali na nich Poláci, Češi, Slováci, Francouzi, Belgačané, Norové a piloti mnoha dalších spojenecích národů, sloužící v řadách RAF. Mk.Vc sloužily také kupříkladu v Řeckém nebo Jugoslávském letectvu, které je používalo s vlastním výsostným označením. Od roku 1943 byly Spitfirey Mk.Vc postupně na výrobních linkách i u bojových útvarů nahrazovány modernějšími Spitfirey Mk.IX, jejichž první kusy byly postaveny s využitím draků Mk.Vc.

ATTENTION

UPOZORNĚNÍ

ACHTUNG

ATTENTION

注意

Carefully read instruction sheet before assembling. When you use glue or paint, do not use near open flame and use in well ventilated room. Keep out of reach of small children. Children must not be allowed to suck any part, or pull vinyl bag over the head.

Před započetím stavby si pečlivě prostudujte stavební návod. Při používání barev a lepidel pracujte v dobré větrané místnosti. Lepidla ani barvy nepoužívejte v blízkosti otevřeného ohně. Model není určen malým dětem, mohlo by dojít k požití drobných dílů.

INSTRUCTION SIGNS * INSTR. SYMBOLY * INSTRUKTION SINNBILDER * SYMBOLES * 記号の説明

OPTIONAL VOLBA

BEND OHNOUT

SAND BROUSIT

OPEN HOLE VYVRTAT OTVOR

SYMMETRICAL ASSEMBLY SYMETRICKÁ MONTÁŽ

REMOVE ODŘÍZNOUT

REVERSE SIDE OTOČIT

APPLY EDUARD MASK AND PAINT POUŽÍT EDUARD MASK NABARVIT

PARTS

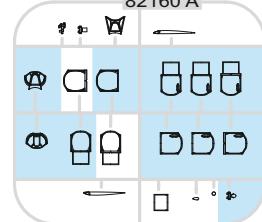
DÍLY

TEILE

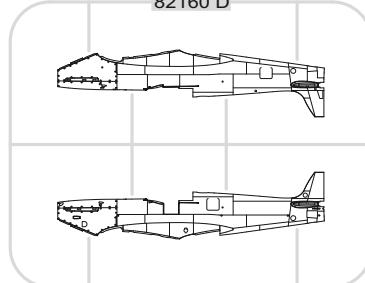
PIÈCES

部品

A>2 pcs.

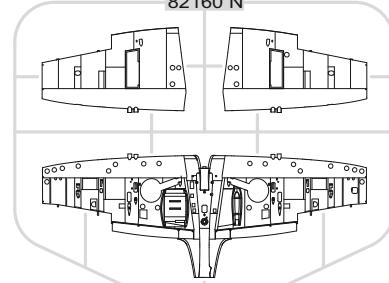

D>2 pcs.

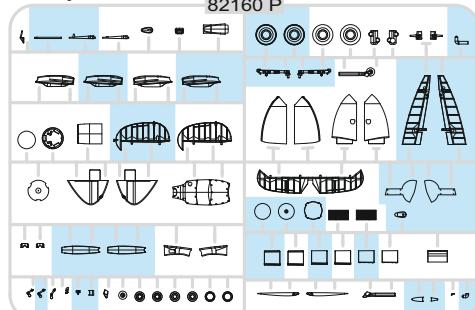

PLASTIC PARTS

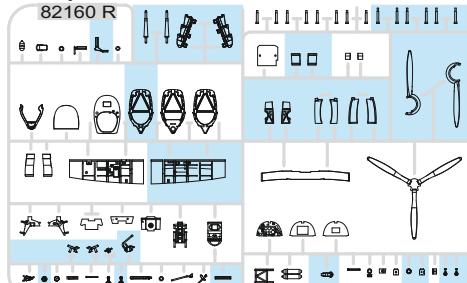
N>2 pcs.

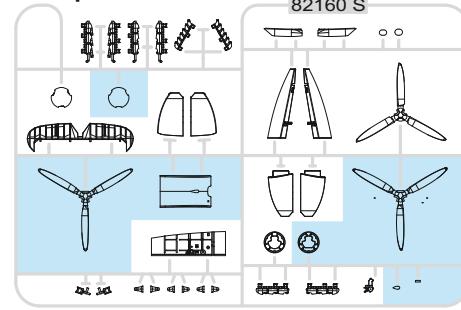
P>2 pcs.

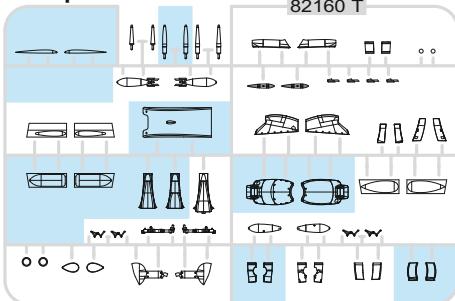
R>2 pcs.

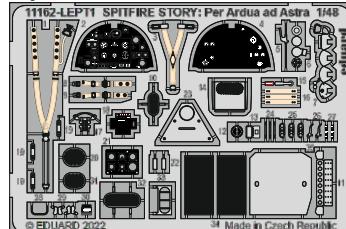
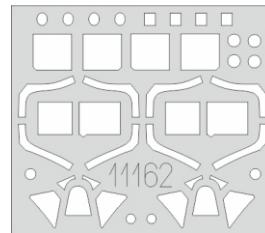
S>2 pcs.

T>2 pcs.

82160 T

PE - PHOTO ETCHED DETAIL PARTS
2 pcs.eduard
MASK

-Parts not for use. -Teile werden nicht verwendet. -Pièces à ne pas utiliser. -Tyto díly nepoužívejte při stavbě. - 使用しない部品

COLOURS

BARVY

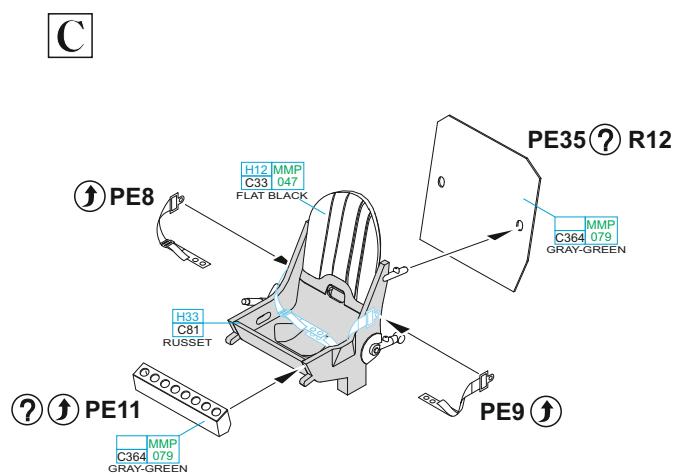
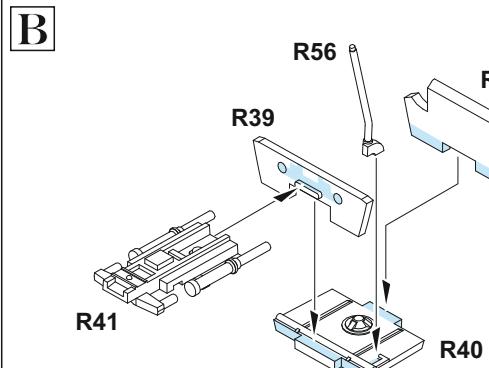
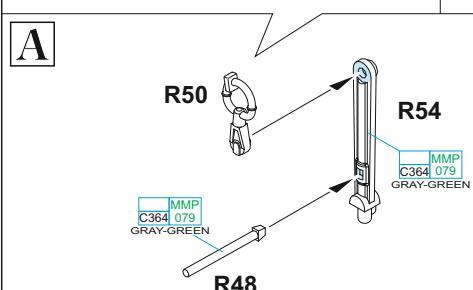
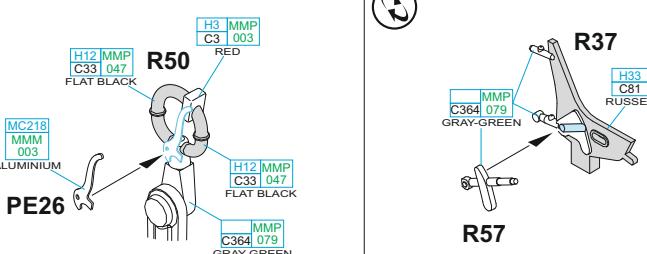
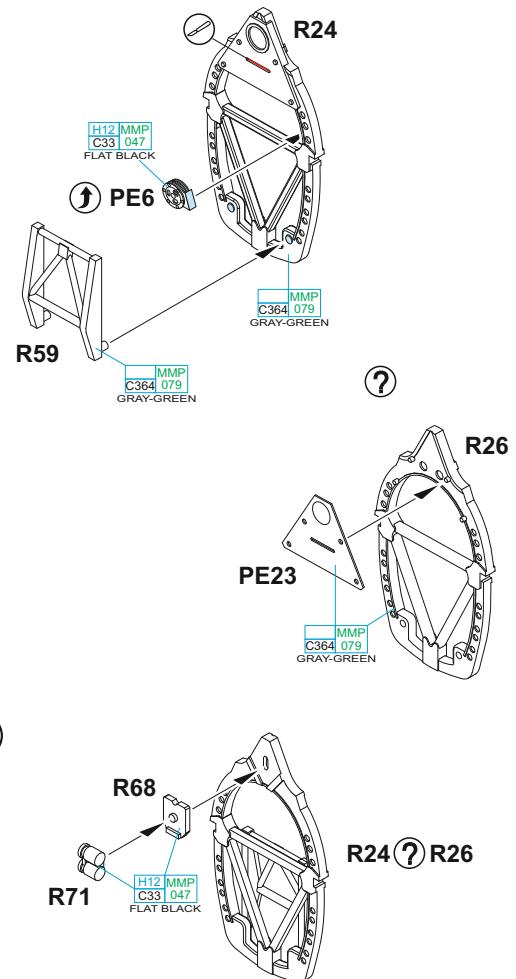
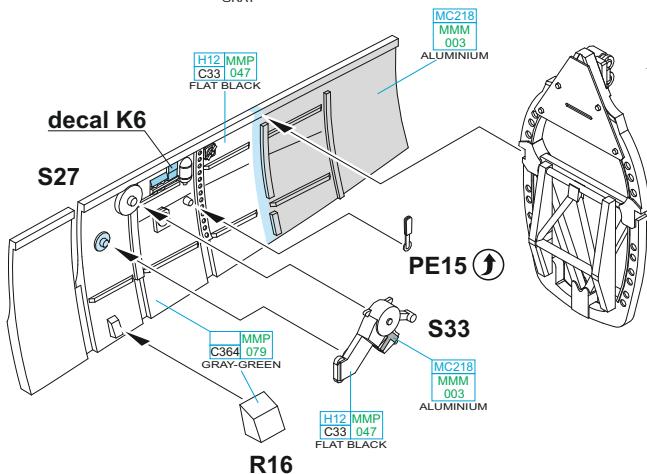
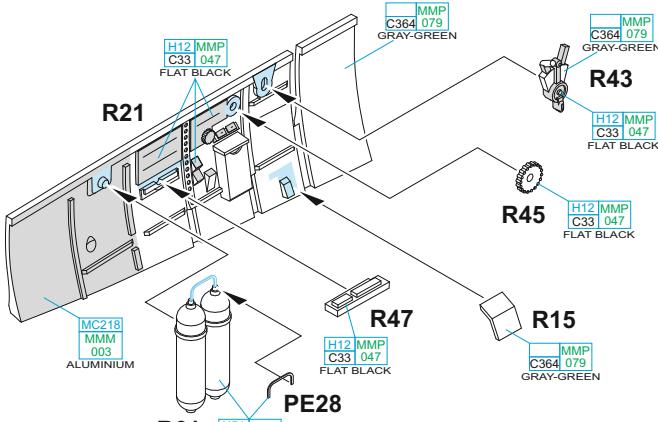
FARBEN

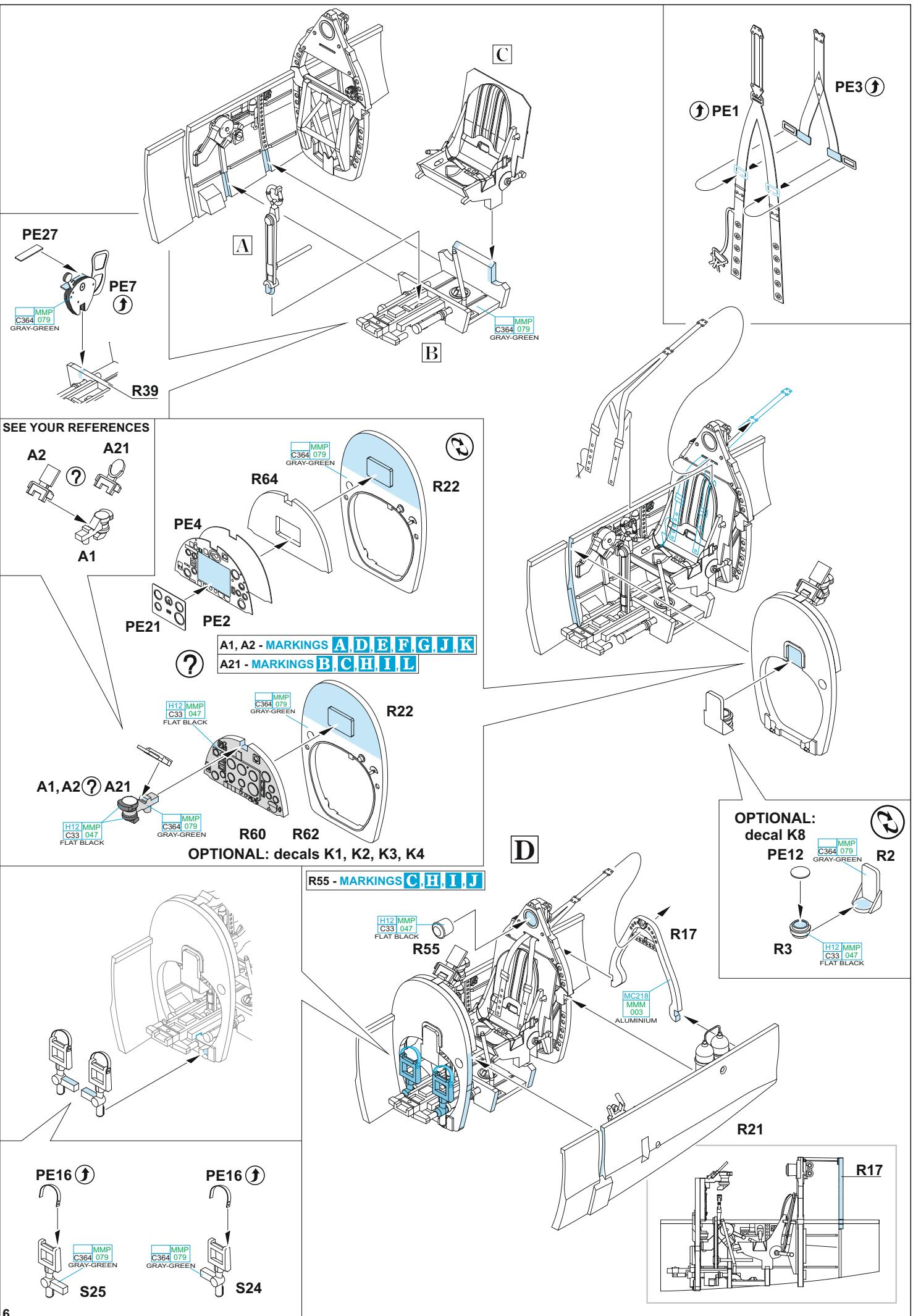
PEINTURE

色

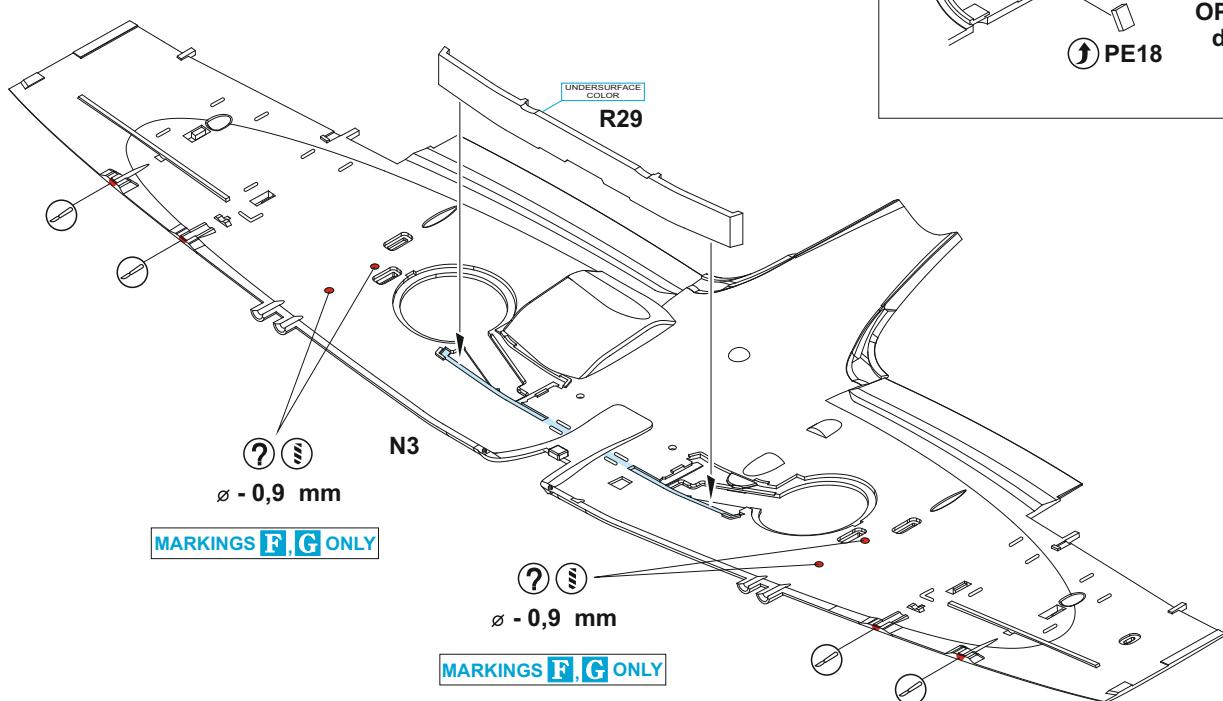
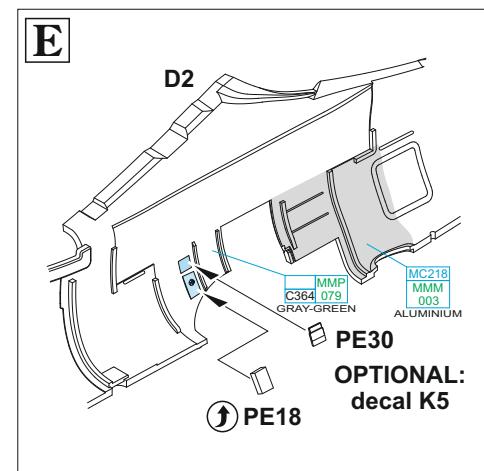
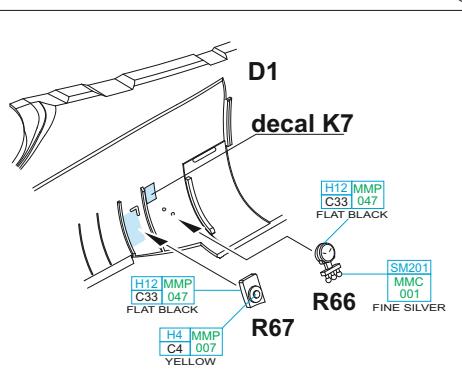
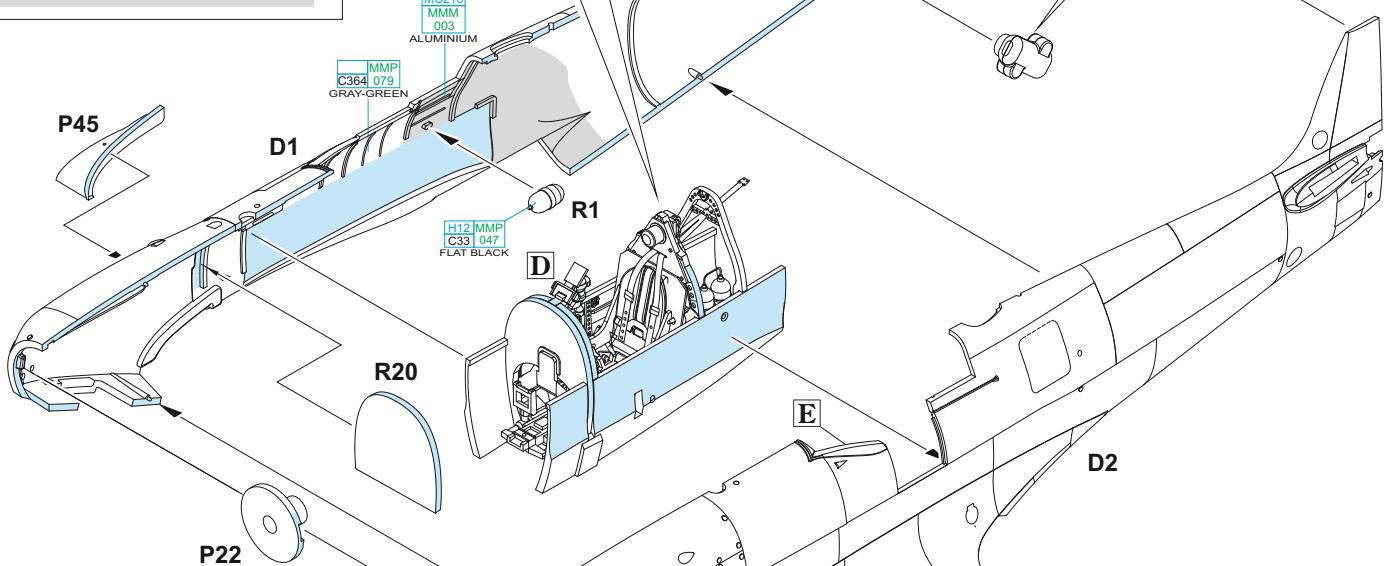
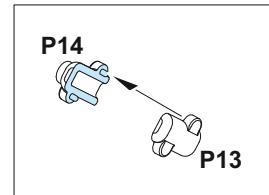
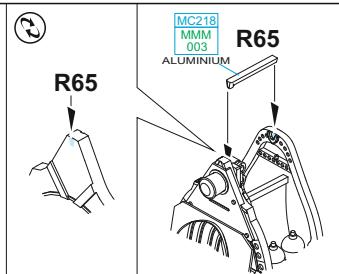
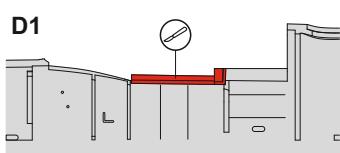
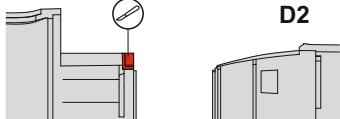
GSi Creos (GUNZE)		MISSION MODELS	
AQUEOUS	Mr.COLOR		PAINTS
[H3]	[C3]	MMP-003	RED
[H4]	[C4]	MMP-007	YELLOW
[H8]	[C8]		SILVER
[H11]	[C62]	MMP-001	FLAT WHITE
[H12]	[C33]	MMP-047	FLAT BLACK
[H25]	[C34]		SKY BLUE
[H32]	[C40]		FIELD GRAY
[H33]	[C81]		RUSSET
[H47]	[C41]	MMP-012	RED BROWN
[H51]	[C11]	MMP-063	LIGHT GULL GRAY
[H52]	[C12]	MMP-091	OLIVE DRAB
[H71]	[C21]	MMP-076	MIDDLE STONE
[H72]	[C369]	MMP-078	DARK EARTH
[H74]	[C26]		DUCK EGG GREEN
[H74]	[C368]	MMP-080	SKY
[H77]	[C137]	MMP-040	TIRE BLACK
[H78]	[C38]		OLIVE GREEN

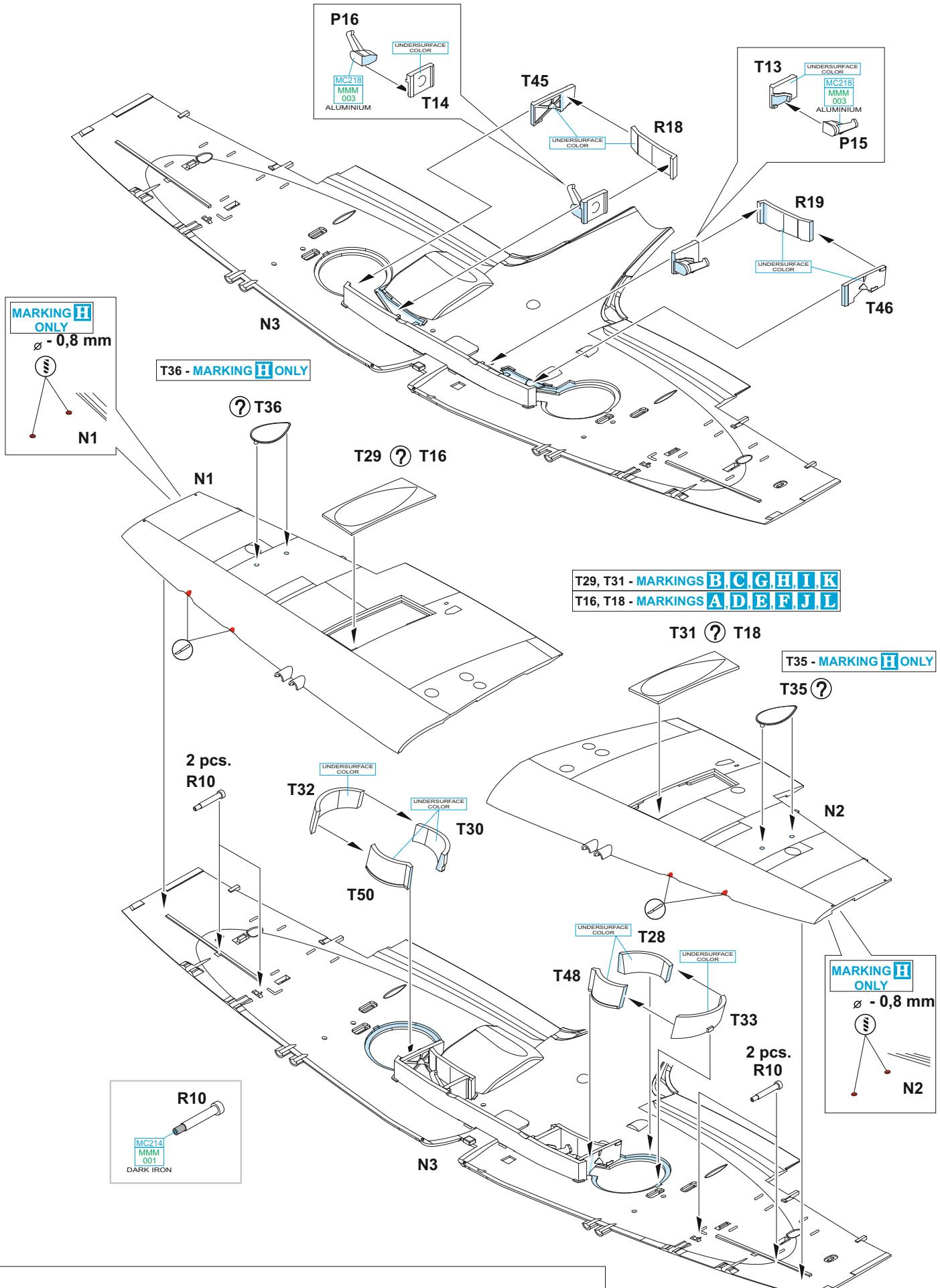
GSi Creos (GUNZE)		MISSION MODELS	
AQUEOUS	Mr.COLOR		PAINTS
[H84]	[C42]		MAHOGANY
[H90]	[C47]		CLEAR RED
[H94]	[C138]		CLEAR GREEN
[H302]	[C302]	MMP-004	GREEN
[H330]	[C361]	MMP-077	DARK GREEN
[H333]	[C333]	MMP-045	EXTRA DARK SEAGRAY
[H335]	[C363]	MMP-094	MEDIUM SEAGRAY
	[C362]	MMP-093	OCEAN GRAY
	[C364]	MMP-079	AIRCRAFT GRAY-GREEN
	[C367]	MMP-061	BLUE GRAY
	[C370]	MMP-092	AZURE BLUE
Mr.METAL COLOR		METALLICS	
[MC214]		MMM-001	DARK IRON
[MC218]		MMM-003	ALUMINIUM
	Mr.COLOR SUPER METALLIC	METALLICS	
[SM201]		MMC-001	SUPER FINE SILVER

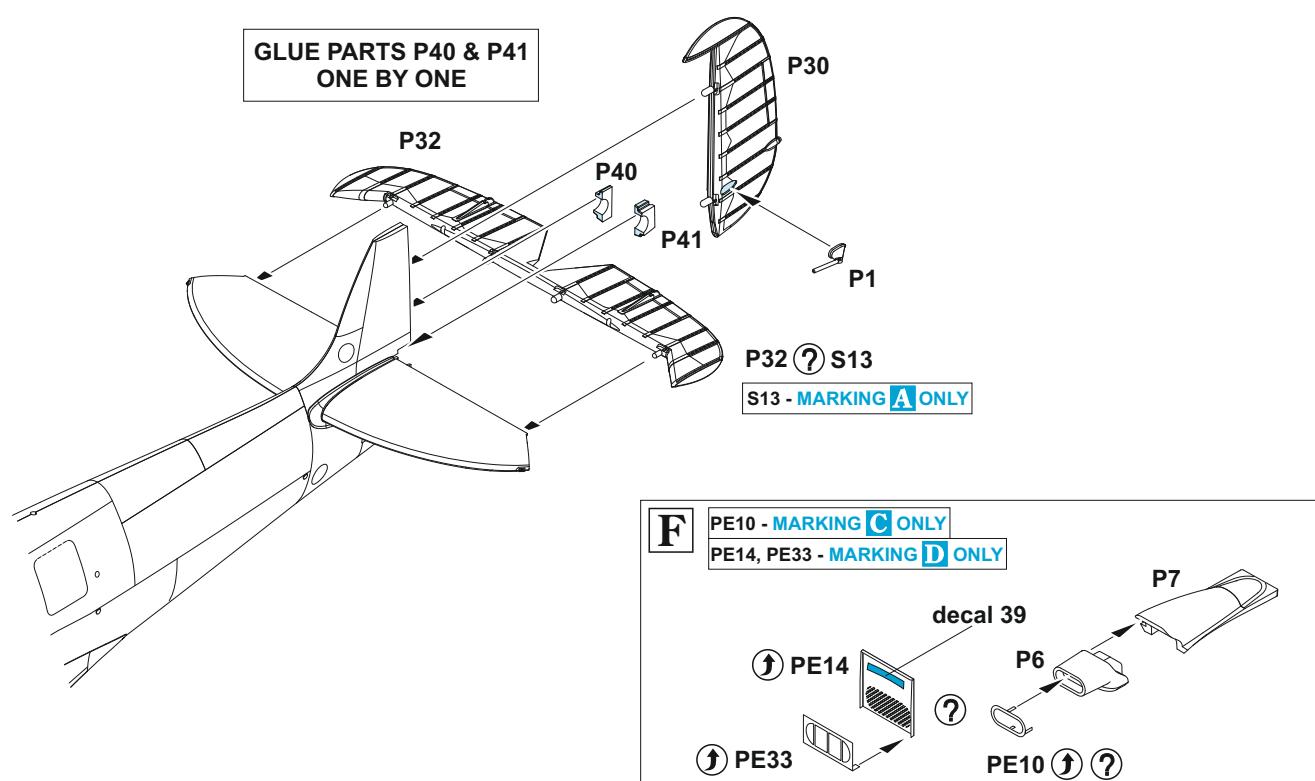
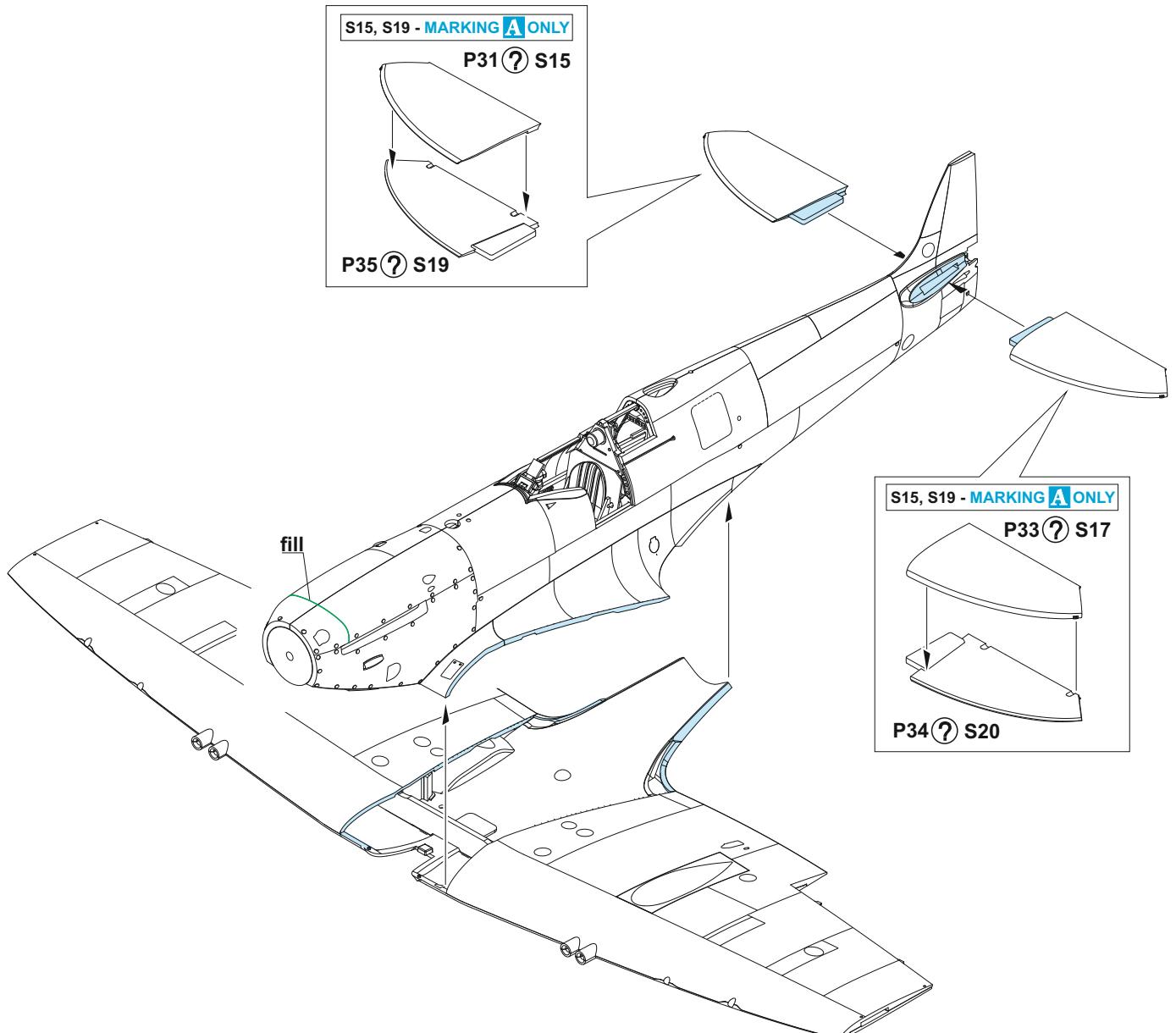

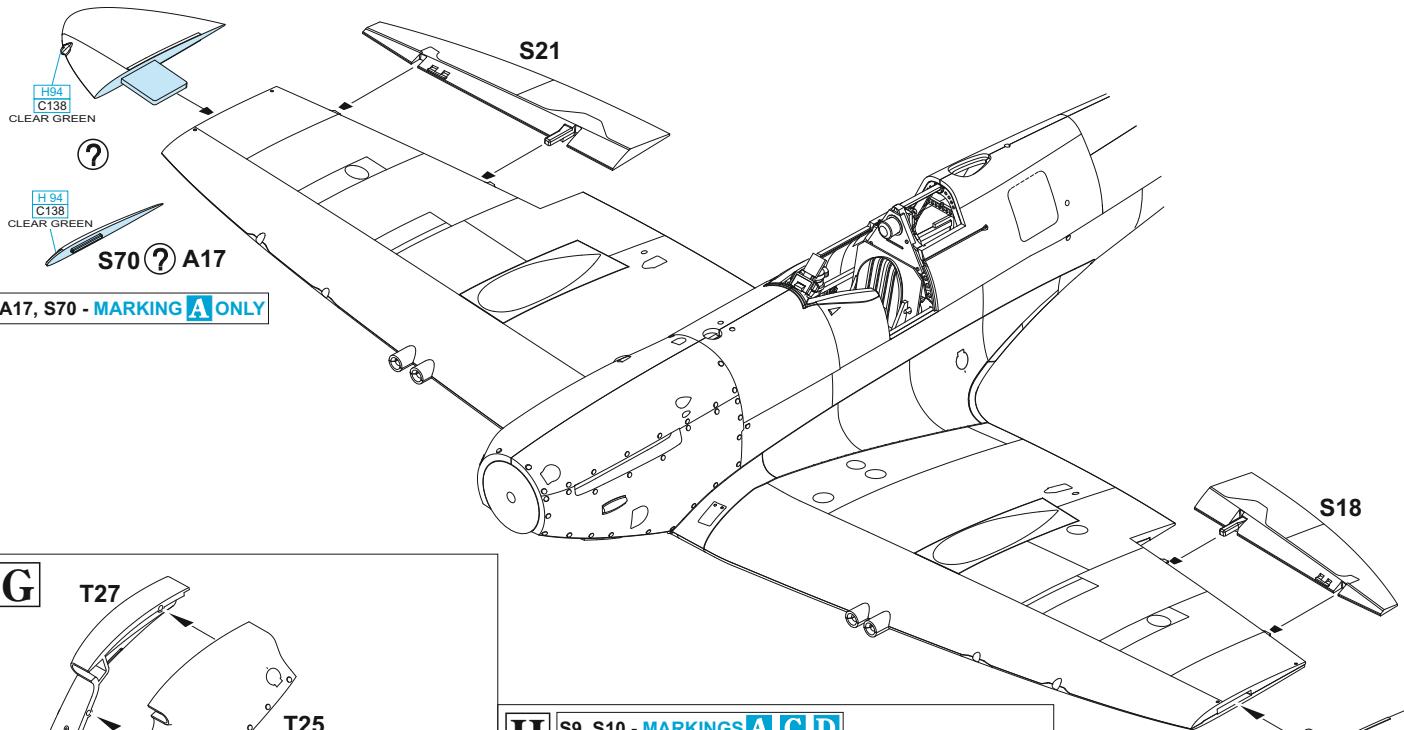
FOR CLOSED CANOPY ONLY

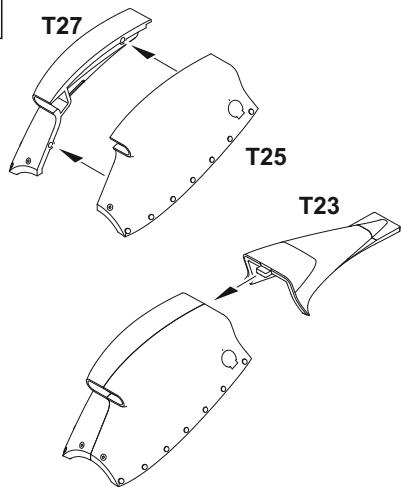

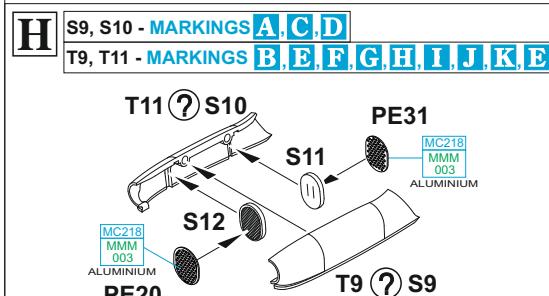
P25

G

H

P28

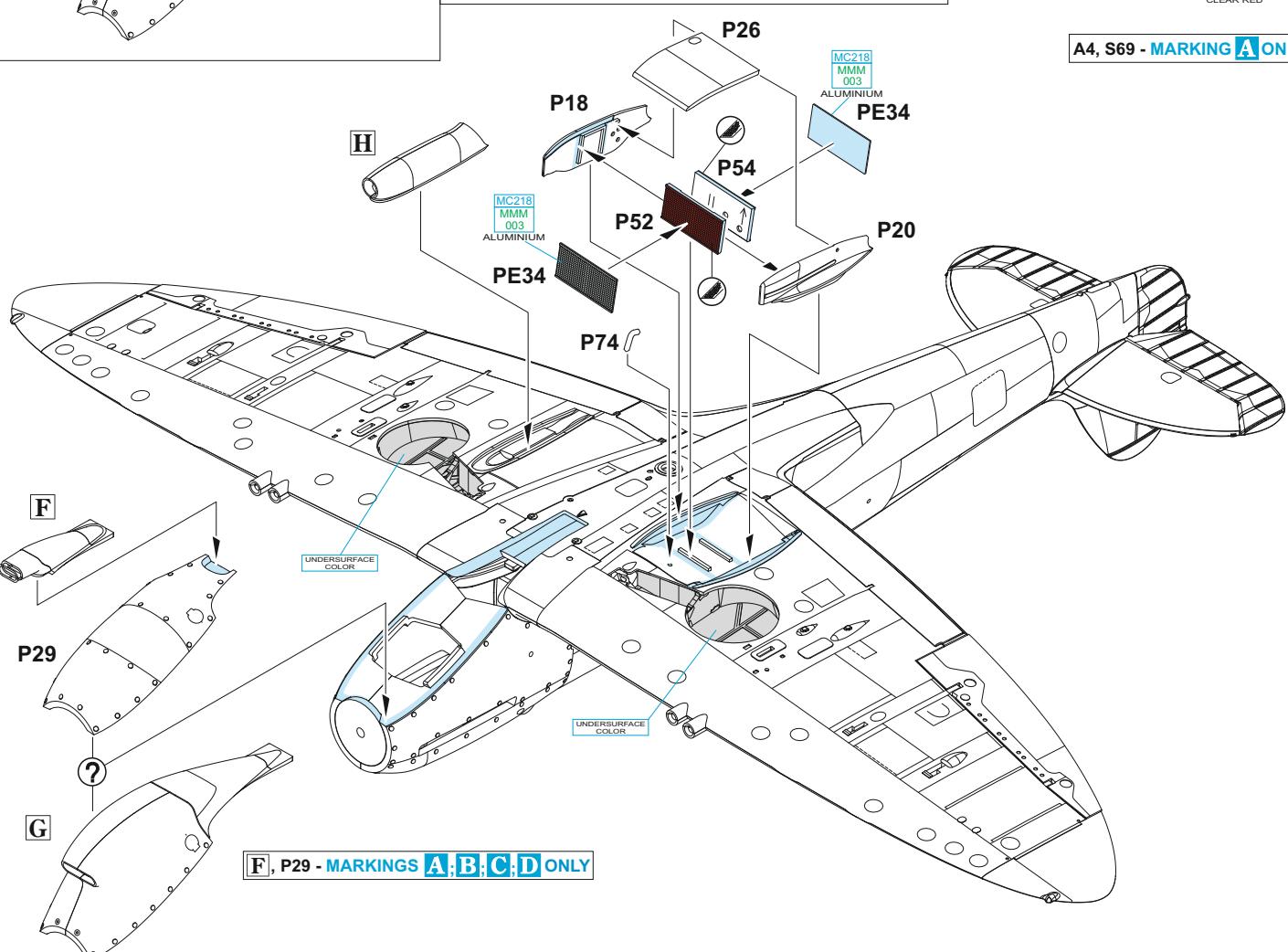
H90
C47
CLEAR RED

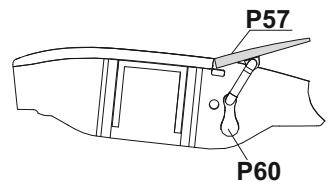
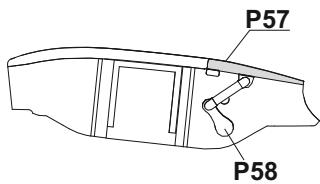
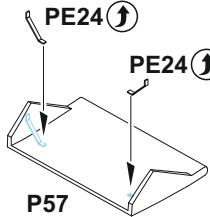
?

A4

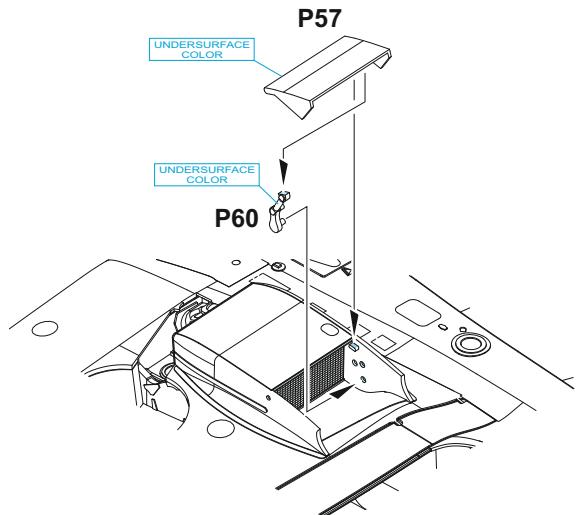
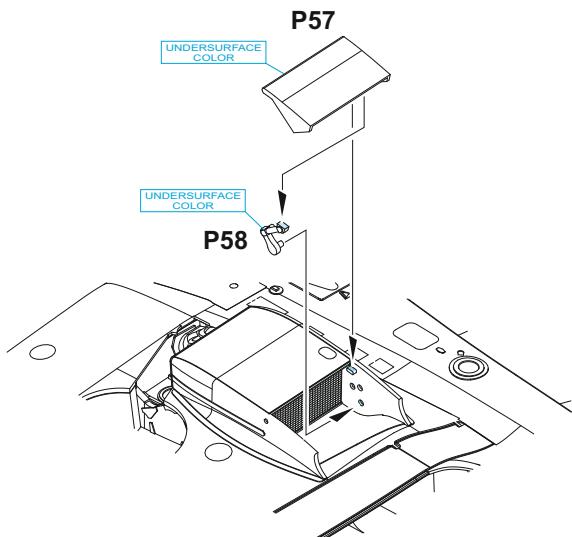
H90
C47
CLEAR RED

A4, S69 - MARKING A ONLY

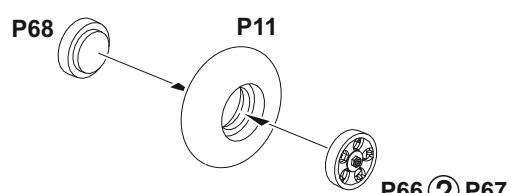
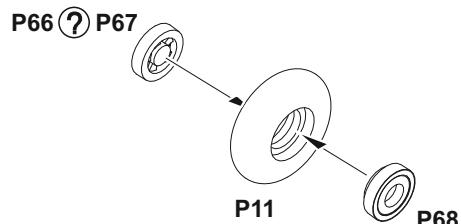

?

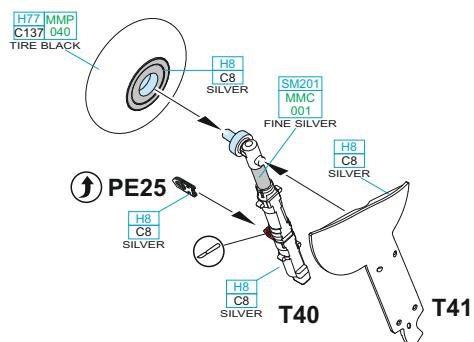

P66 - MARKINGS A,C,F,G,H,I,K,L
P67 - MARKINGS B,D,E,J

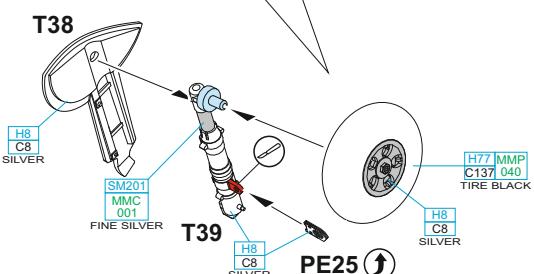

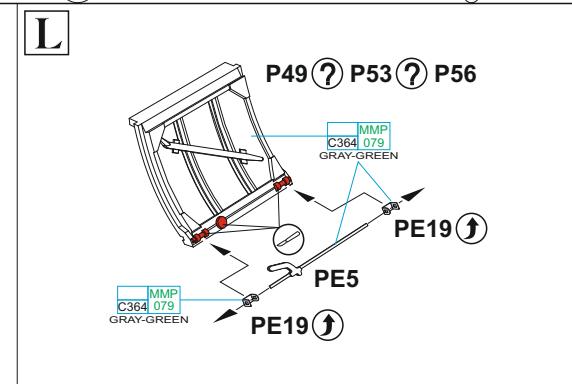
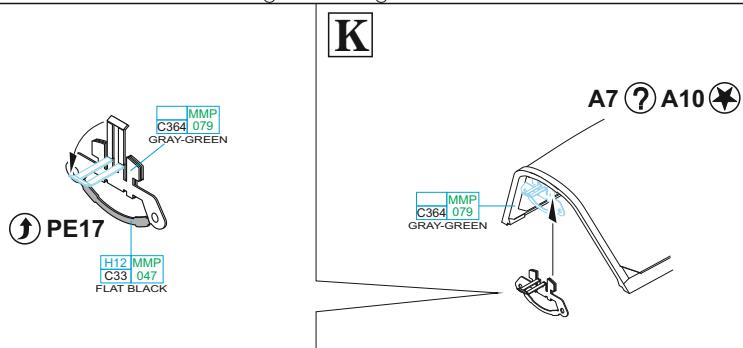
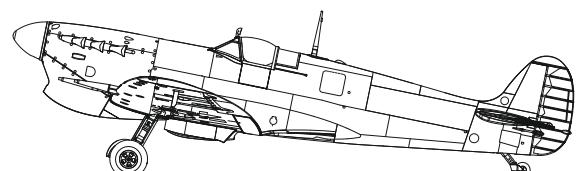
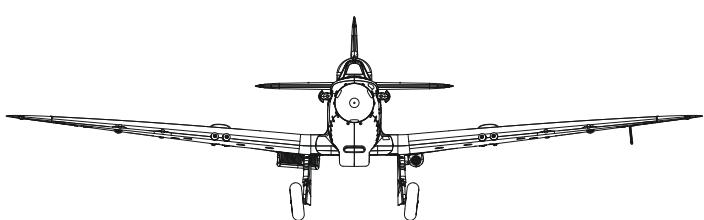
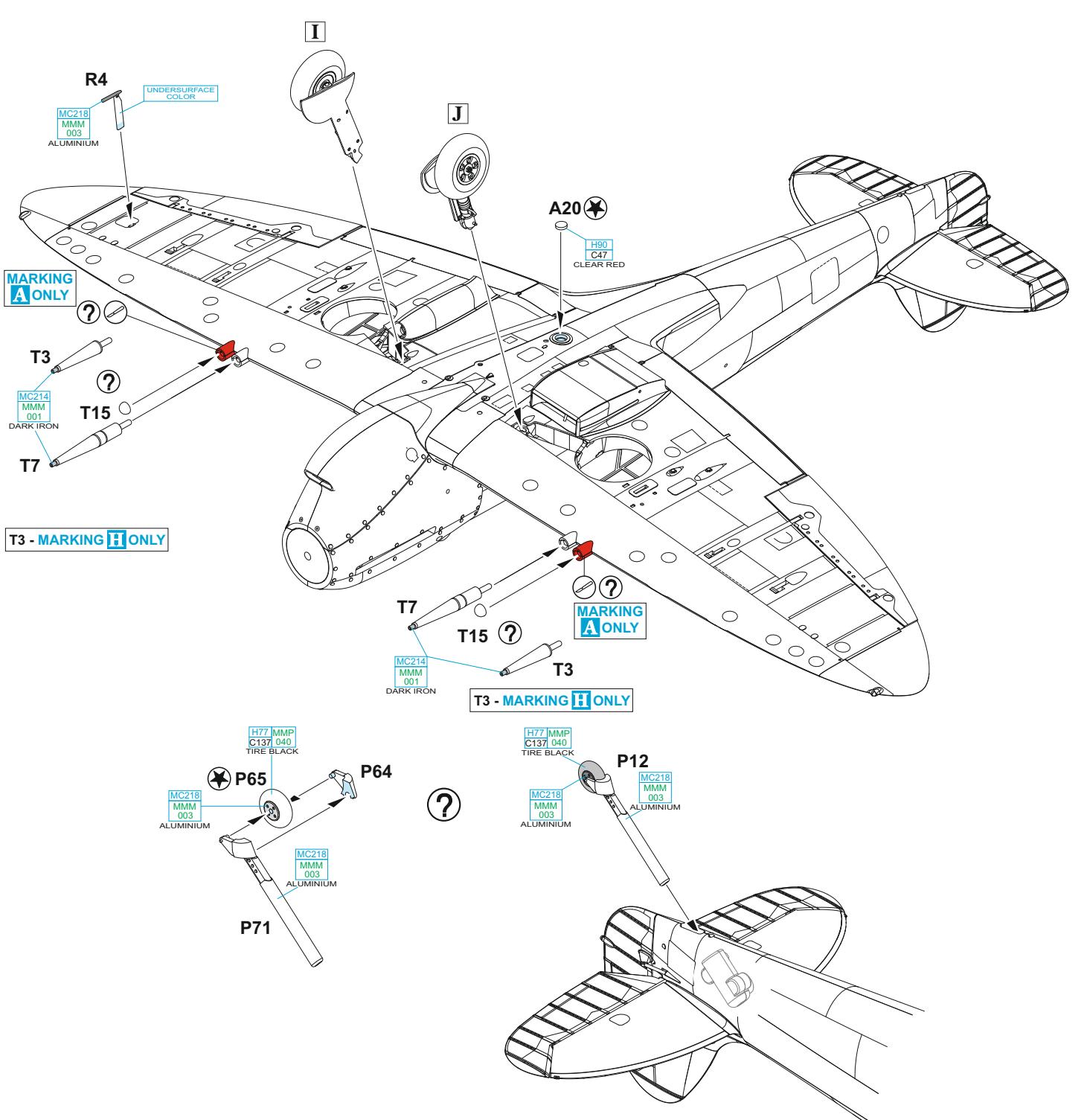
P66 - MARKINGS A,C,F,G,H,I,K,L
P67 - MARKINGS B,D,E,J

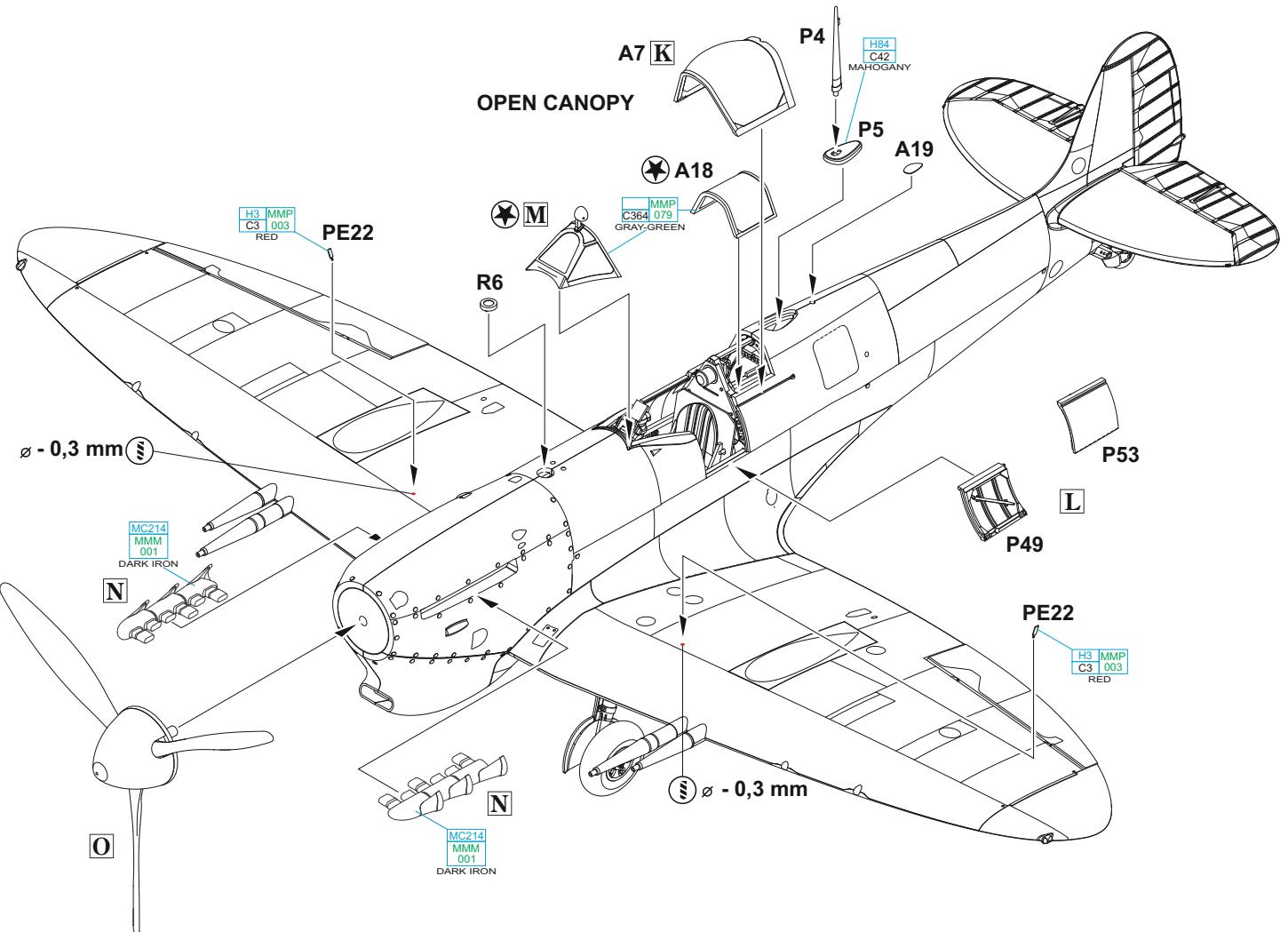
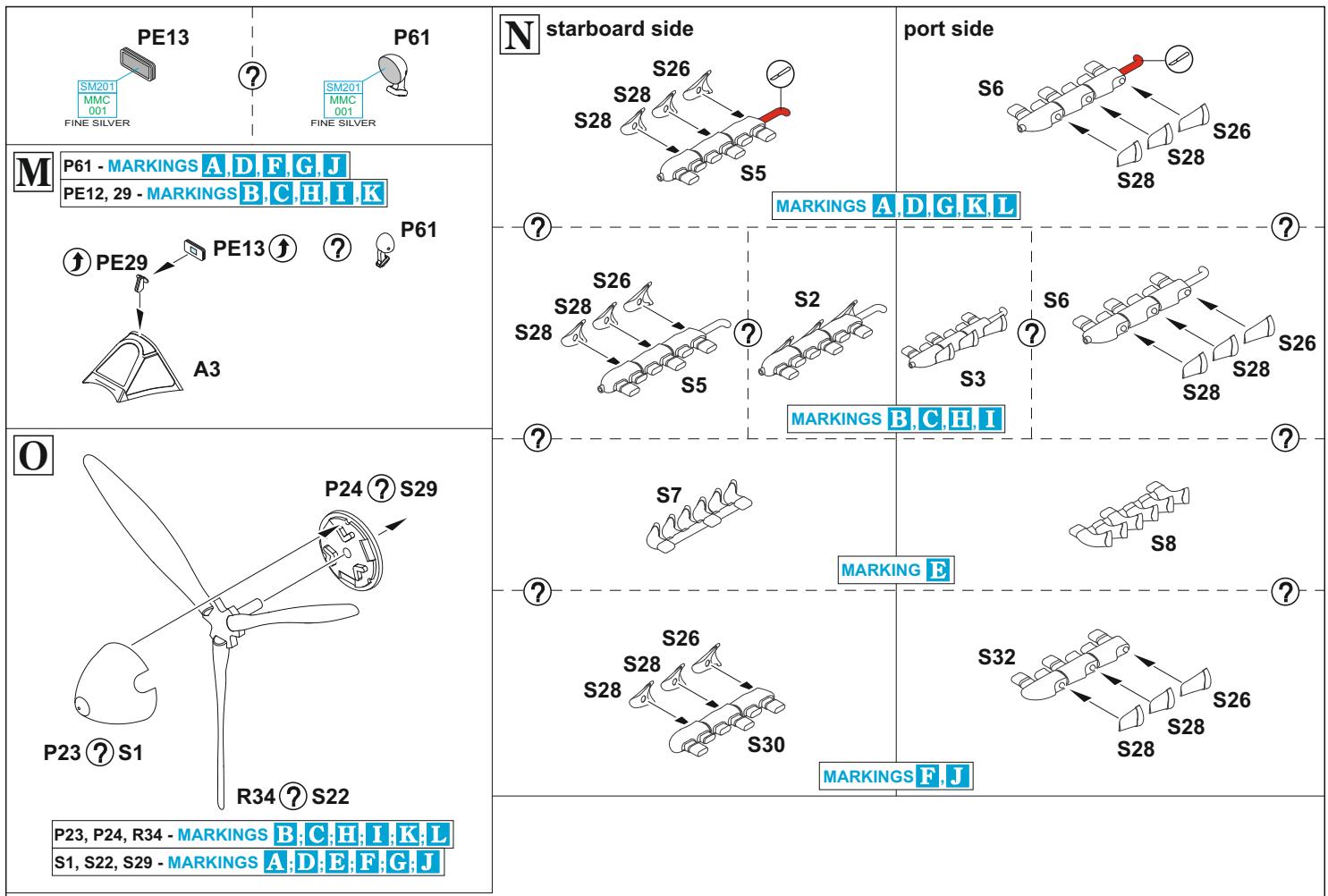
I

J

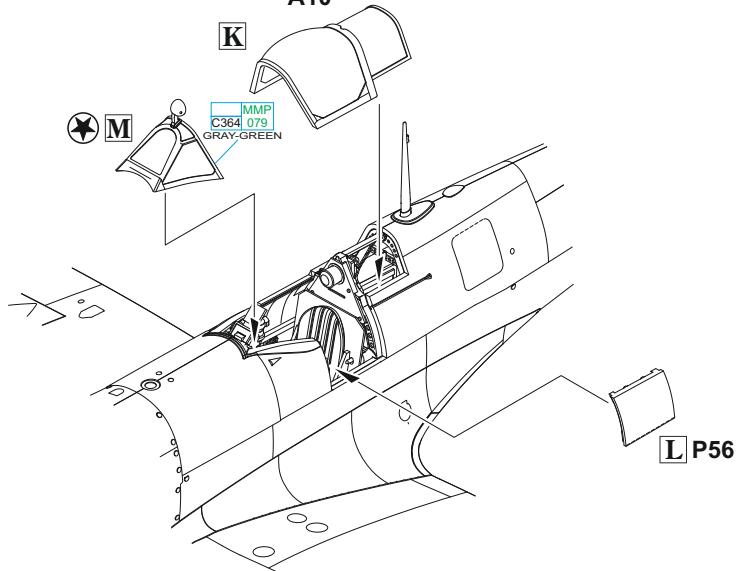

CLOSED CANOPY

A10

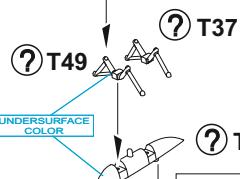
2 pcs.

T12

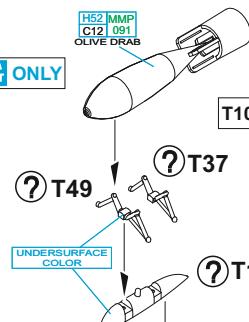
MARKINGS F, G ONLY

T43
? T47T4
? T6

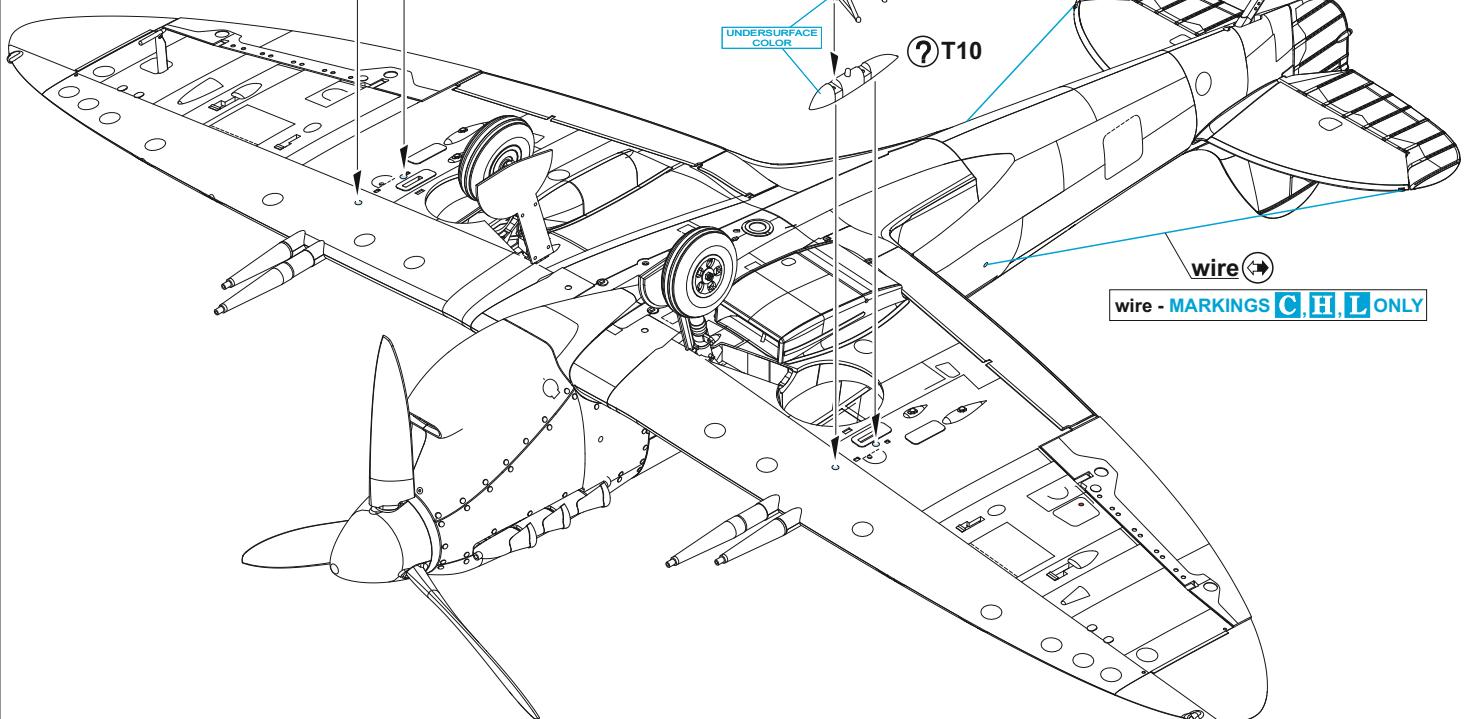
T34

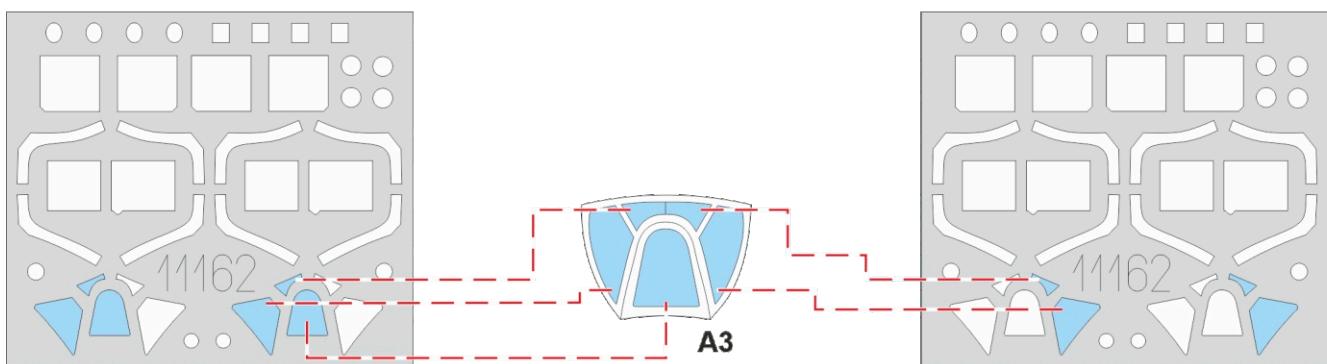
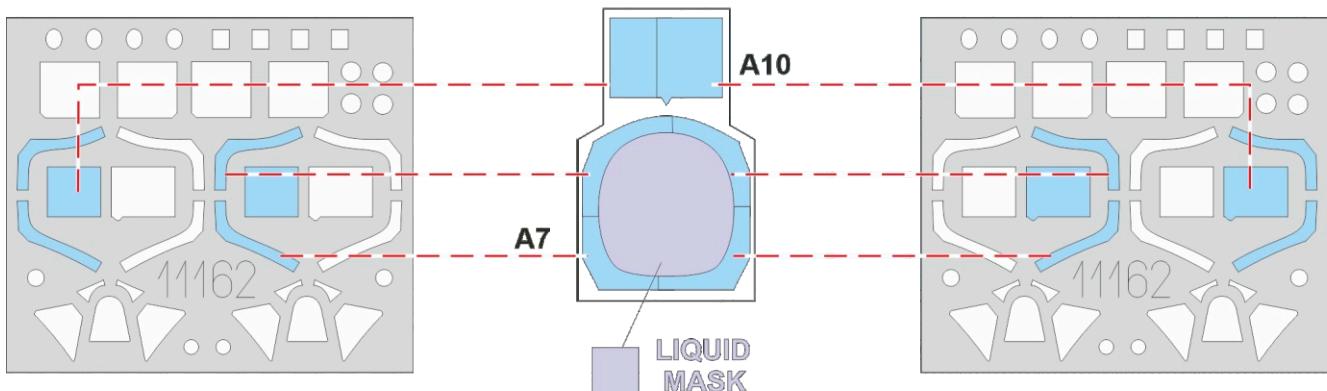
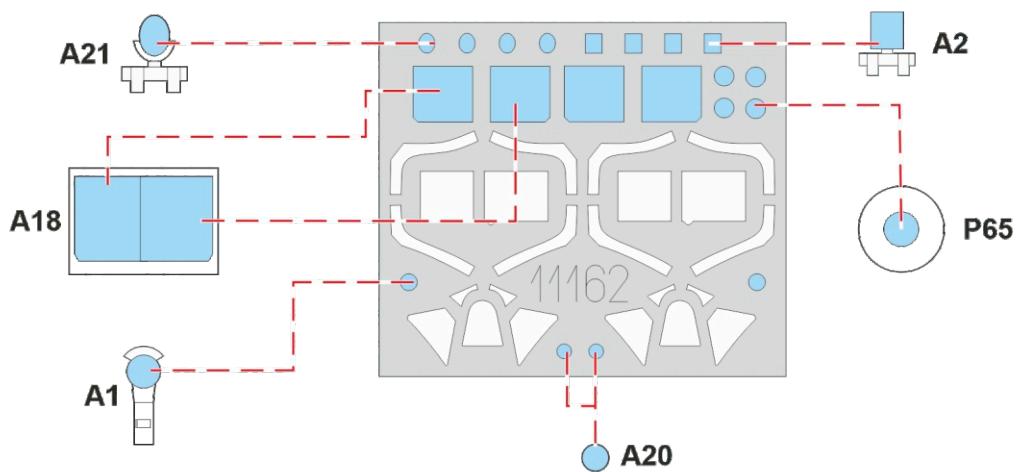
T8, T37, T49 - MARKINGS F, G ONLY

T10, T37, T49 - MARKINGS F, G ONLY

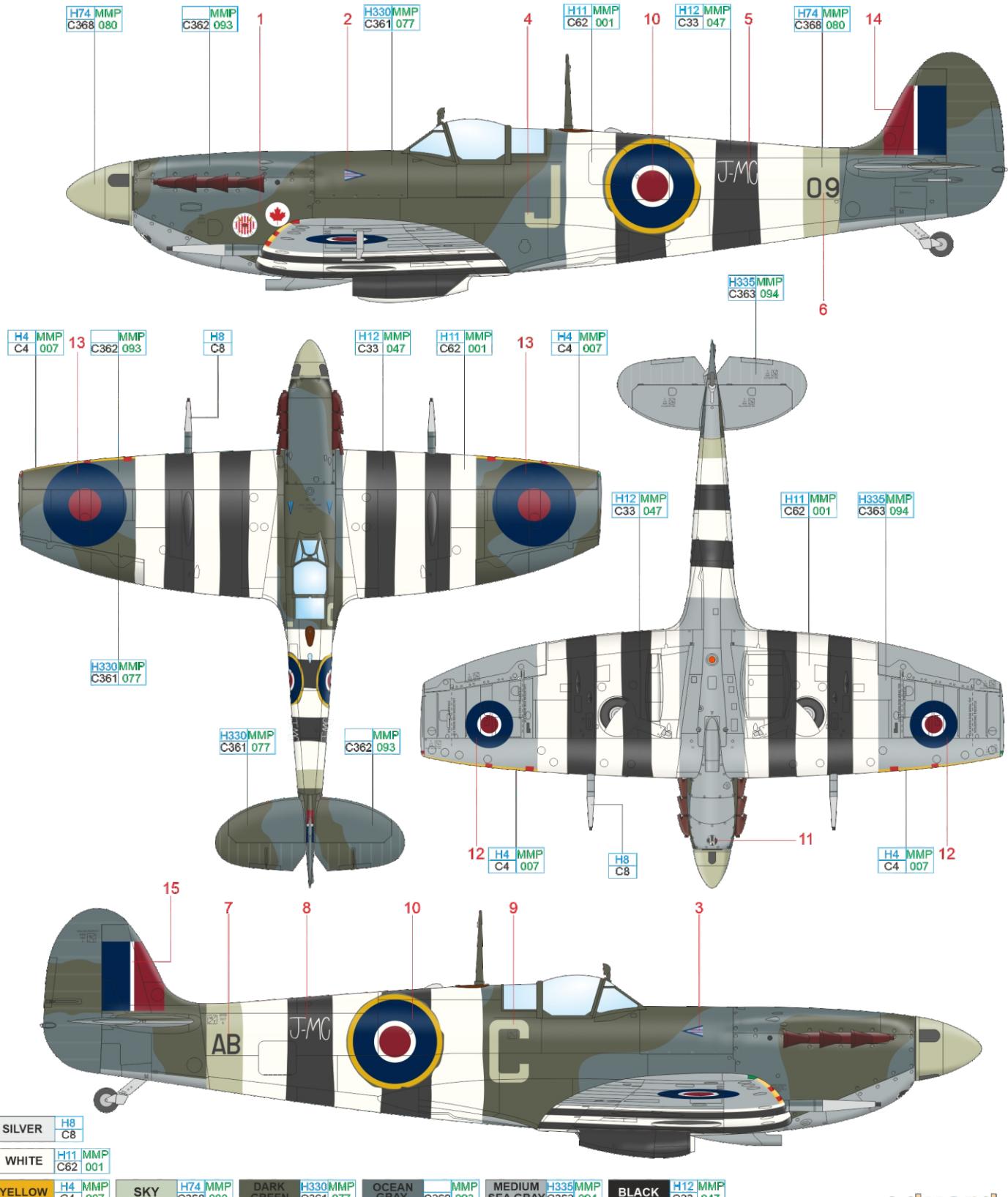

wire - MARKINGS C, H, L ONLY

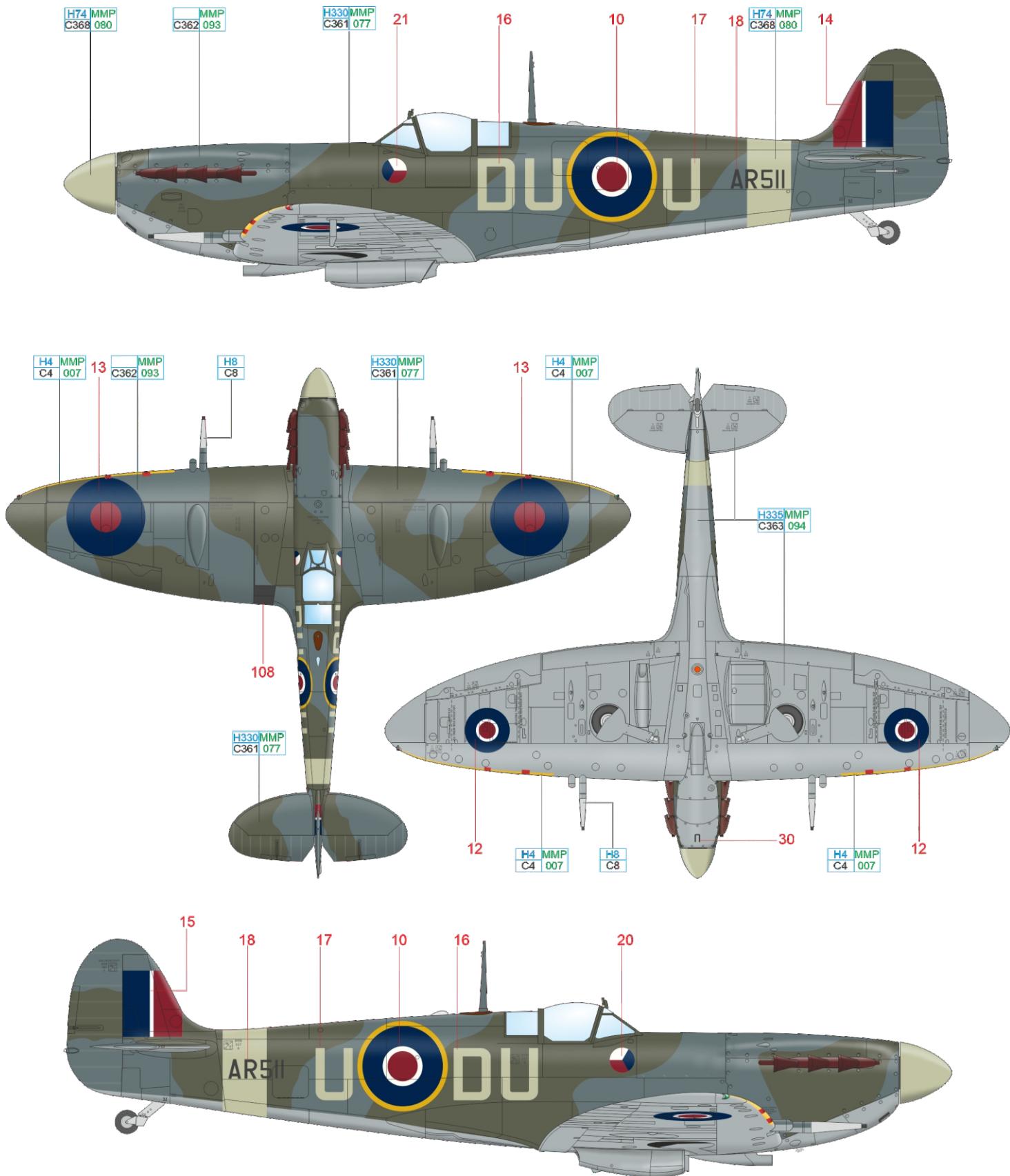
A AB509, W/Cdr John M. Checketts, No. 142 Wing, RAF Horne, Surrey, Velká Británie, červen 1944

John Milne „Johhny“ Checketts byl jedním z nejúspěšnějších novozélandských pilotů 2. světové války. Narodil se v Invercargillu 20. února 1912. Ve svých osmdvaceti letech zahájil v říjnu 1940 pilotní výcvik u RNZAF. V listopadu 1941 se připojil k No. 485. (RNZAF) squadron. V lednu 1943 byl poslán k No. 611 Squadron na letiště Biggin Hill, u které jako velitel „A“ letky dosáhl svých prvních dvou úspěchů. V červenci Johnny převzal velení celé No. 485 (RNZAF) Squadron. Během období květen-září 1943 dosáhl Checketts v kokpitu Spitfire Mk.IXc EN572 celkem 12 sestřelů. Dne 6. září 1943 byl sestřelen Fw 190, popálený a zraněný stihl vyskočil padákem. Francouzští odbojáři jej schovali a léčili ze zranění. Checketts, následně evakuovaný odbojem se skupinou 12 dalších pilotů, přeplul na palubě rybářské lodi 21. října 1943 kanál La Manche. V květnu 1944 byl povyšen na velitele křídla a převzal velení No. 142 Wing, vybavené Spitfirey Mk.Vc na letiště Horne. S jednotkou se účastní vylodění spojenců v Normandii. Brzy po dni D začali Němci odpalovat létající bomby V-1 a v polovině měsíce dvě z nich zneškodnil. Jeho poslední operační mise ho zavedla v září 1944 nad Arnhem, kde získal své poslední vítězství. Krátce na to se ještě stihl utkat ve vzdělém souboji s raketovým Me 163. Celkem za svoji válečnou kariéru Checketts sestřelil 14 nepřátelských letounů, 3 pravděpodobně, 8 poškodil a zničil dvě letounové střely V1. Osobní Spitfire, na kterém Johnny Checketts létal u No. 142 Wing během vylodění spojenců v Normandii, byla verze LF Mk.Vc, s/n AB509. Jeho Spitfire byl modifikován na pozdější verzi výškových kormidel, kanony bez druhého výstupku a horní kryt kanonů s úzkou boulí. Nesl standartní kamufláž Day Fighters Scheme opatřenou ledabyly natřenými invazními pruhy. Kódová písmena jsou zatřena a v trupovém černém invazním pruhu jsou od ruky napsané iniciály JMC.

B AR511, S/Ldr Tomáš Vybjral, No. 312 (Czechoslovak) Squadron, RAF Churchstanton, Somerset, Velká Británie, listopad 1942 – červen 1943

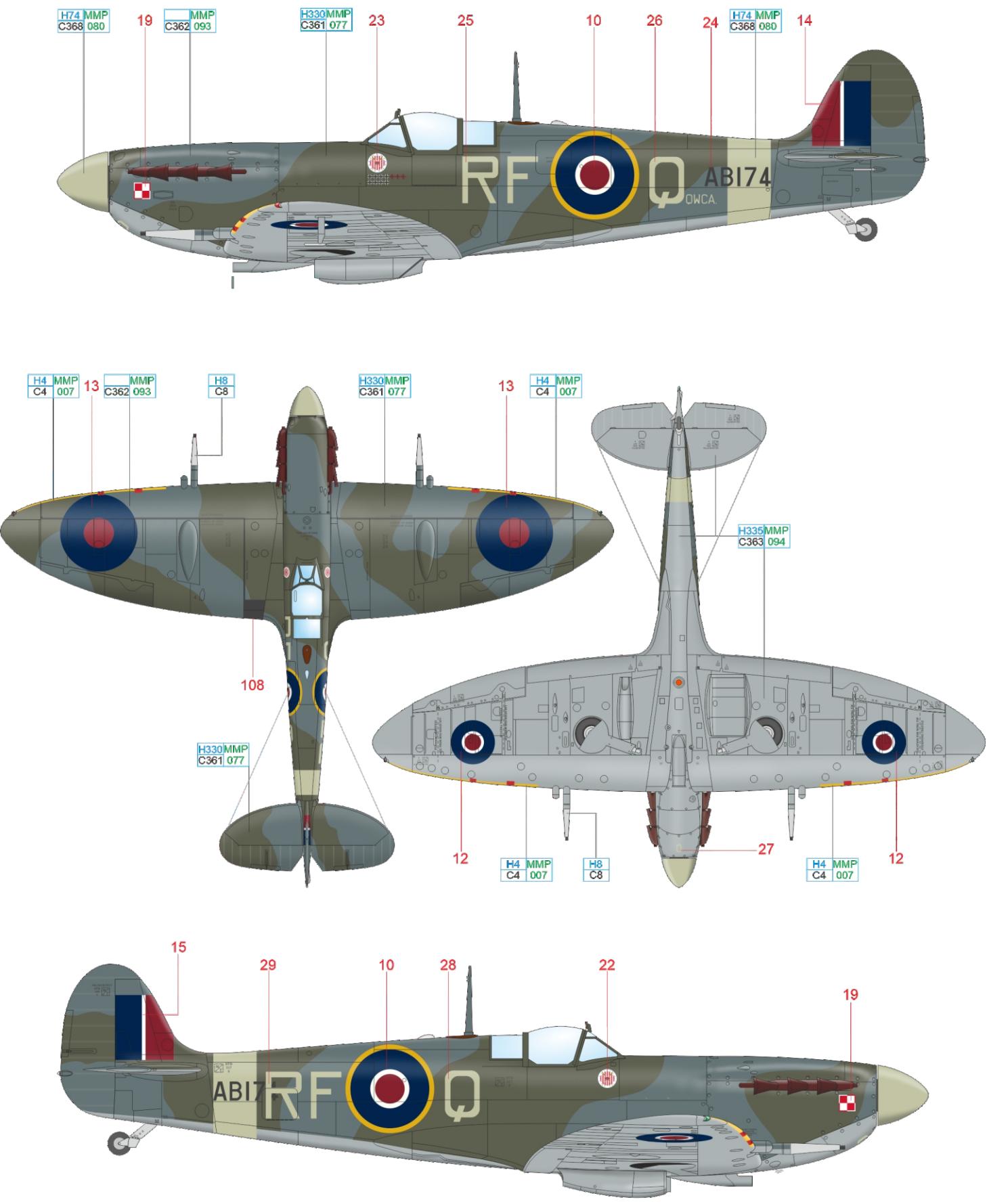
Spitfire AR511 sloužil u No. 312 Squadron od 23. srpna 1942 do 4. července 1943 a po většinu tohoto období jej užíval jako svůj osobní letoun velitel jednotky S/Ldr Tomáš Vybjral. AR511 na konci své služby u No. 312 Squadron létal se zkráceným rozpětím a zmenšeným sériovým číslem umístěným uvnitř pruhu Sky. Tomáš Vybjral byl jedním z nejúspěšnějších a nejoblíbenějších československých pilotů 2. světové války. V rámci RAF nalétal plných 625,25 operačních hodin (s Francií toto číslo stoupá až na 684,15 operačních hodin), a absolvoval celkem 196 sweepů nad nepřátelským územím Francie, Belgie, Nizozemska a Německa. Dosáhl sedmi sestrelů, všechny během Bitvy o Francii v kokpitu amerických letounů Curtiss Hawk H-75.

SILVER H8 C8   YELLOW H4 MMP C4 007   SKY H74 MMP C368 080   DARK GREEN H330 MMP C361 077   OCEAN GRAY MMP C362 093   MEDIUM SEA GRAY H335 MMP C363 094

C AB174, P/O Antoni Glowacki, No. 303 (Polish) Squadron, RAF Northolt, Velká Británie, srpen 1942

Dne 15. března 1942 byl AB174 přidělen No. 303 (Polish) Squadron jako vůbec první Spitfire verze Mk.Vc. Nový Spitfire dostal u jednotky kódové písmeno „Q“ a byl pojmenován ovce (polsky ovce). S takto pojmenovaným letounem létal známý polský pilot a stíhací eso P/O Antoni Glowacki, který si jej na levé straně pod čelním štítkem vyzdobil symboly svých dosažených sestřelů. Glowacki v jeho kokpitu 19. srpna během bojů u Dieppe sestřelil ve spolupráci He 111 a jeden Fw 190 pravděpodobně. Celkem za svoji válečnou kariéru dosáhl 8+1 sestřelu, 3 pravděpodobných a 5 poškodil.

SILVER H8 C8

YELLOW H4 MMP C4 007

SKY H74 MMP C368 080

DARK GREEN H330 MMP C361 077

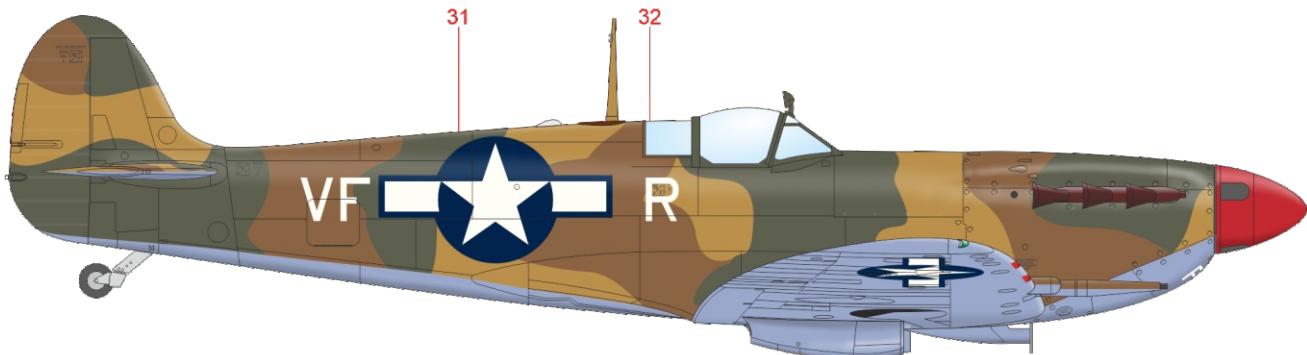
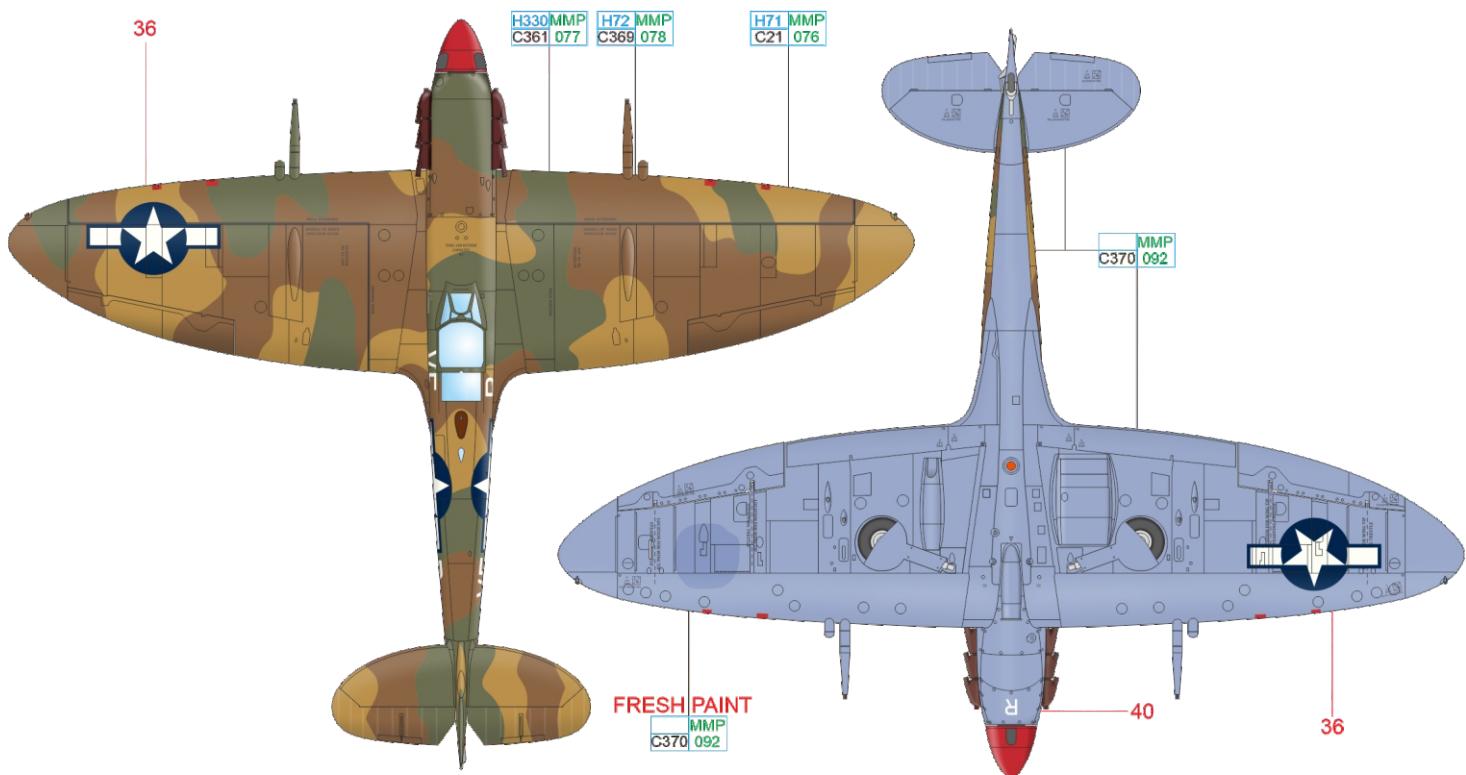
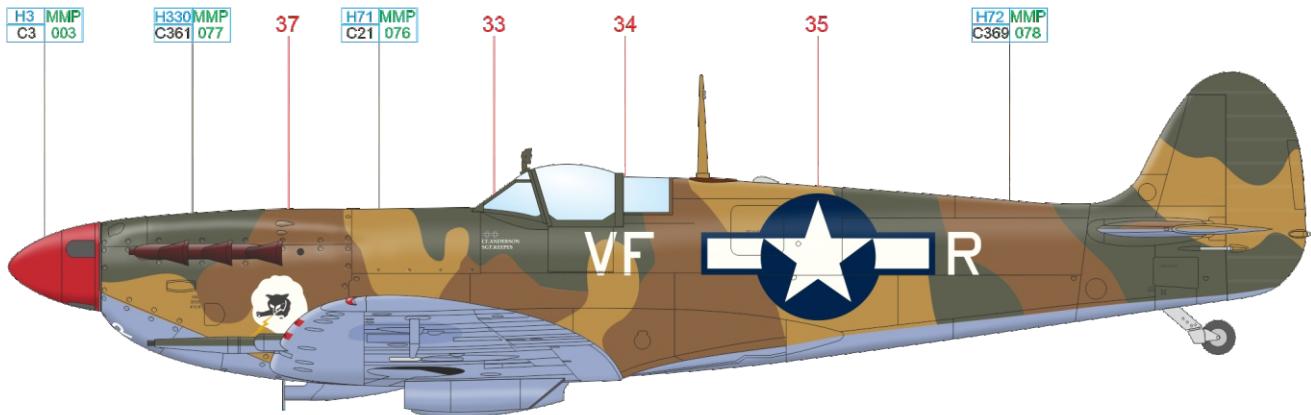
OCEAN GRAY H330 MMP C362 093

MEDIUM SEA GRAY H335 MMP C363 094

eduard

D Lt. John Anderson, 5th FS, 52nd FG, 12th AF, La Sabala, Tunisko, únor 1944

Spitfire 52nd FG působili jako součást 12th AF až do dubna 1944, kdy se jednotka stala součástí 15th AF, sloužící v bojích ve Středomoří až do konce 2.světové války. Spitfire Johna Andersona létal v nestandardní kamufláži horních ploch tvořených odstíny tří barev – Dark Earth – Middle Stone – Dark Green. Podobné kamuflážní schéma bylo použito na několika dalších Spitfirech této skupiny, stejně jako v polních dílnách namontovaný pouštní filtr. Anderson na tomto Spitfiru dosáhl 14. února 1944 dvou sestřelů.

AZURE BLUE H3 MMP C370 092

MIDDLE STONE H71 MMP C21 076

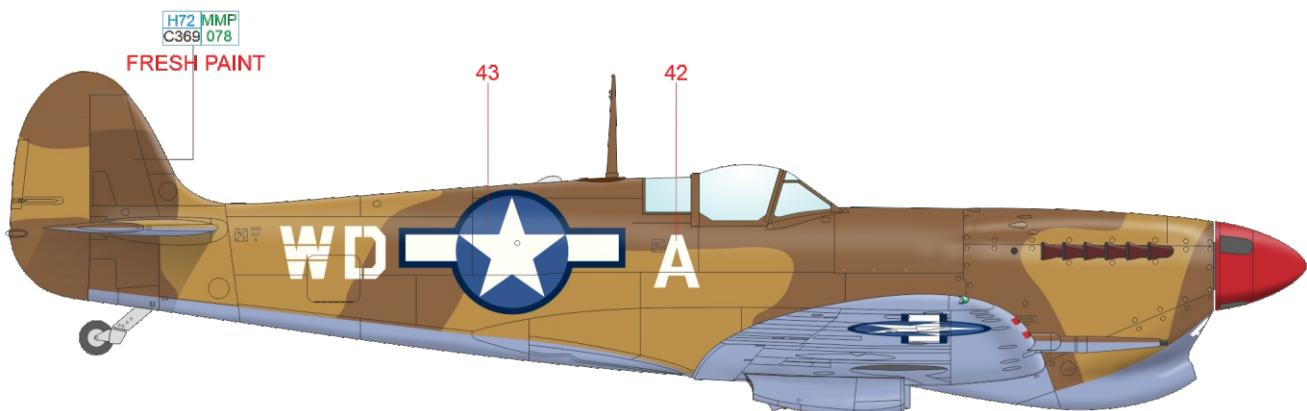
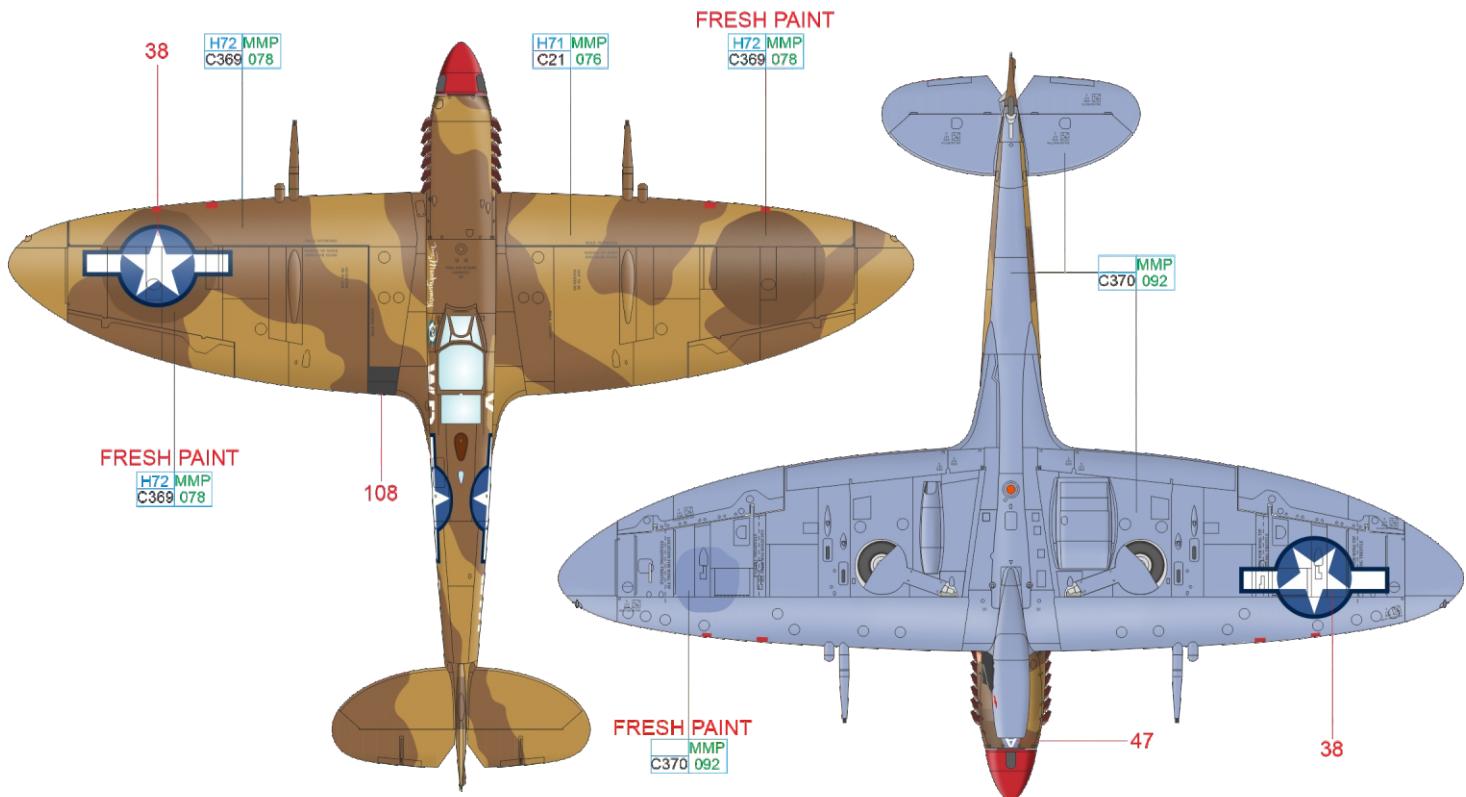
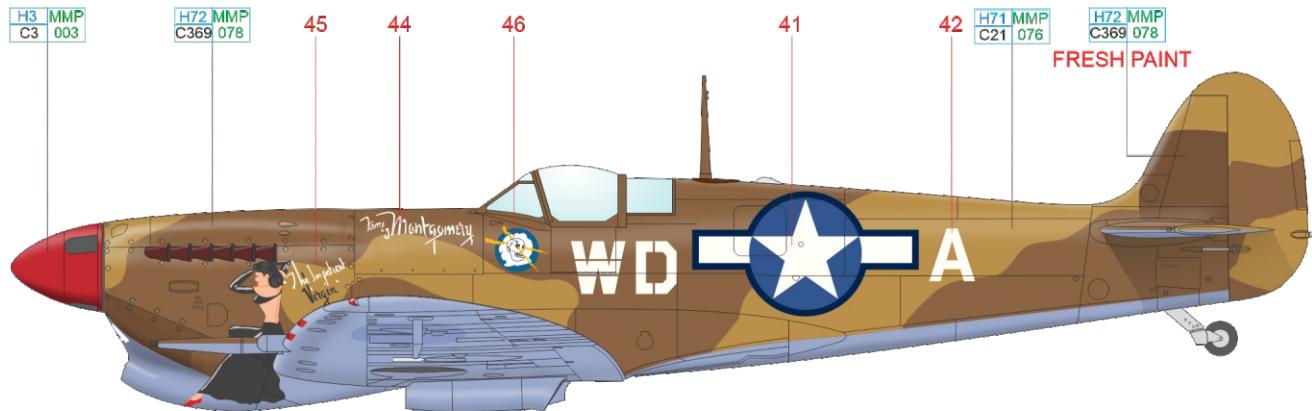
DARK EARTH H72 MMP C369 078

DARK GREEN H330 MMP C361 077

RED H3 MMP C3 003

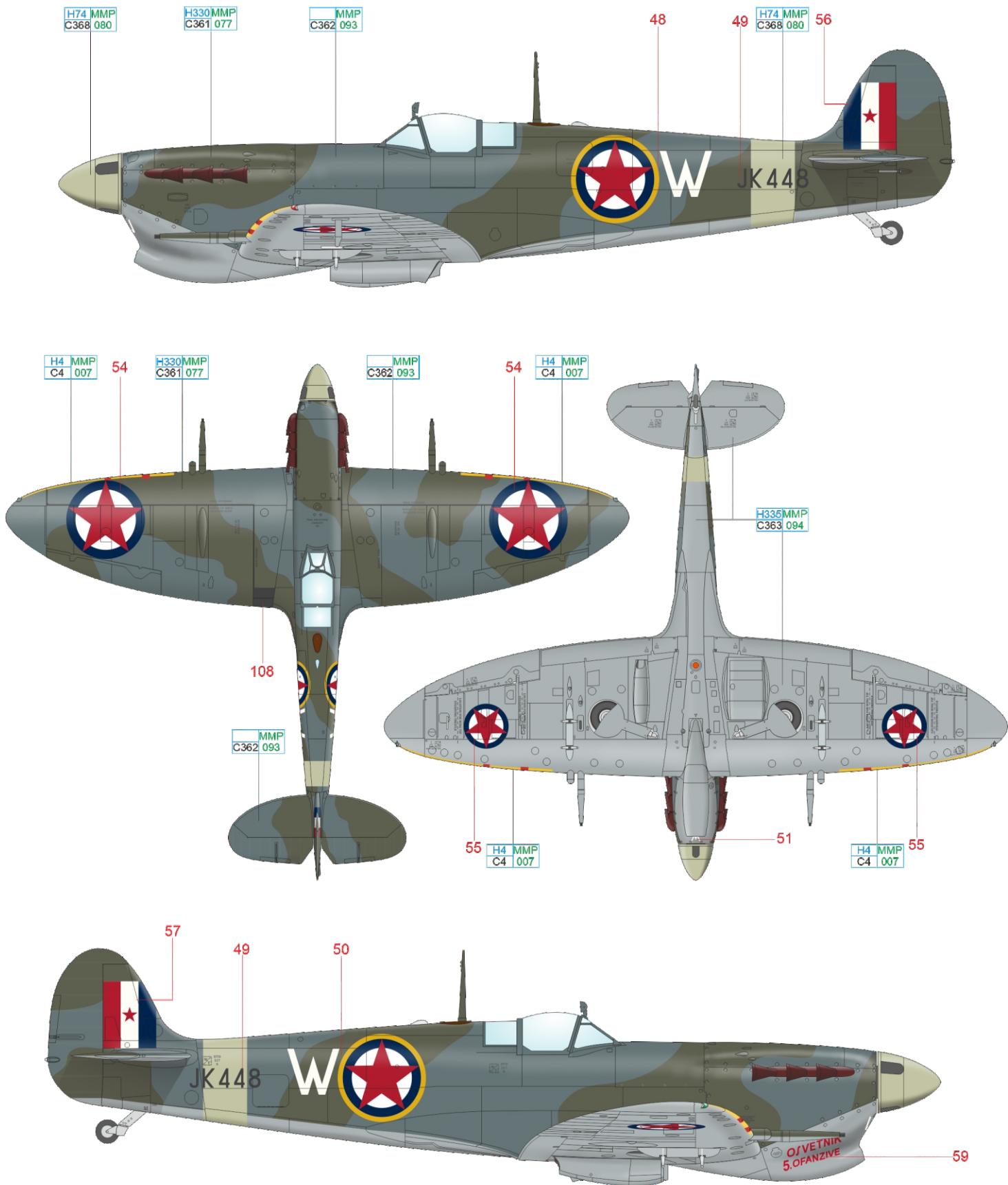
E F/O James H. Montgomery, 4th FS, 52nd FG, 12th AF, Korsika, srpen 1943

F/O James Henry Montgomery byl jedním z mnoha amerických pilotů Spitfirů bojujících ve Středomoří v řadách 12th AF. Dne 6. srpna 1943 byl sestřelen nad Středozemním mořem poblíž Palerma německým Messerschmittem a strávil den na hladině v záchranném člunu, přičemž použil svůj nůž pro přežití k odkostení ryb k jídlu. Příběh o jeho sestřelení a přežití se dostal do celostátních zpráv ve Spojených státech a byl přezdíván "Robinson Crusoe z nebes". Podruhé již takové štěstí neměl, 9. února 1944 poblíž přístavu v Nice byla čtverice Spitfirů přepadená smečkou Fw 190. Dvojice Fw 190 si vzala na mušku Montgomeryho Spitfire, který dostal plný zásah a vzplanul. F/O Montgomery používal Spitfiry pojmenované „The Impatient Virgin“ s vyobrazením ženského nosearta.

F JK448, No. 352 (Yugoslav) Squadron, Vis, Jugoslávie, září 1944

No. 352 (Yugoslav) Squadron byla první jugoslávskou stíhací jednotkou, která byla zformována ve Středomoří u Royal Air Force během 2. světové války. Tato jednotka byla také známá jako První eskadrila NOVJ. V červnu byla přezbrojena na Spitfire Mk.Vb/Vc a v srpnu se přesunula do Itálie, aby se připojila k No.281 Wing RAF a poskytovala doprovod stíhacím bombardovacím perutím. Od 25. ledna 1945 využívala jako předsunutou leteckou základnu na ostrově Vis. Jugoslávské Spitfire měly díky absenci Lufwaffe málo příležitostí k leteckým bojům a po zbytek války se účastnily pozemních útočných misí. Spitfire JK448 nosil barevné schéma typu "A" a jeho kamufláž tvořily na horních plochách odstíny Day Fighter Scheme, jehož zvláštností bylo obrácené schéma barevných polí oproti standardu. Vrtulový kužel a pás před VOP byl v barvě Sky. Na pravém boku filtru Vokes byl namalován červený nápis "OSVETNIK 5. OFANZIVE".

YELLOW

H4 MMP
C4 007

SKY

H74 MMP
C368 080

DARK
GREEN

H330 MMP
C361 077

OCEAN
GRAY

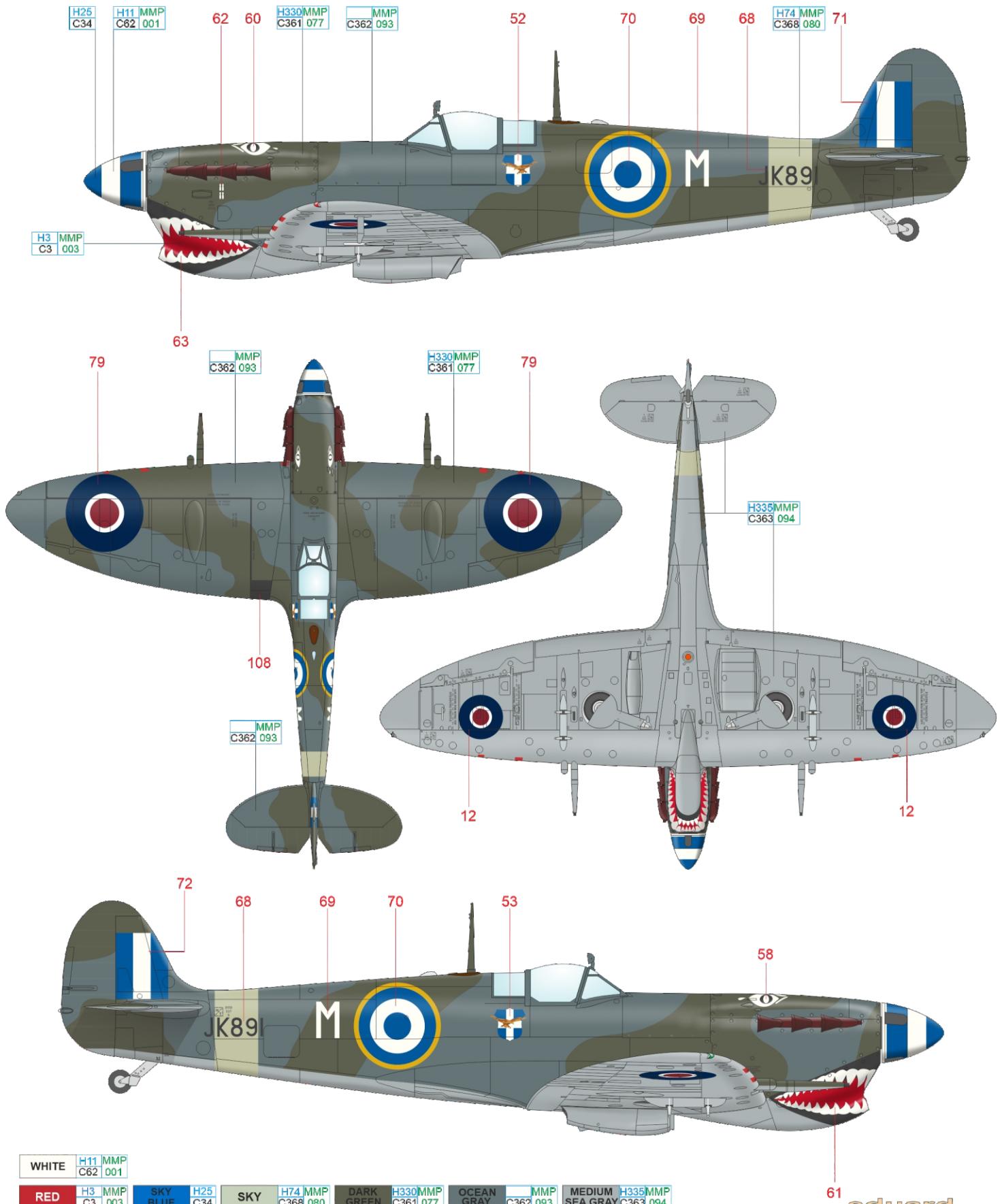
MMP
C362 093

MEDIUM
SEA GRAY

H335 MMP
C363 094

G JK891, No. 335 (Greek) Squadron, Hassani, Řecko, únor 1945

No. 335 (Greek) Squadron byla řecká stíhací perut, která sloužila ve Středomoří, na Balkáně a nad Egejským mořem od roku 1941 do konce 2. světové války. Jak spojenecké armády postupovaly na západ, No. 335 (Greek) Squadron zůstala na východě a létala hlídkové lety u pobřeží Libye. Na podzim roku 1944 byla perut přezbrojena na Spitfirey a v září se přesunula na základny v Itálii. Spitfirey byly používány k provádění ofenzivních úderů nad Albánií a Jugoslávií. V listopadu 1944 se jednotka přesunula na domácí půdu a až do září 1945 měla základnu v Hassani. Squadrona byla využívána k hlídkovým letům nad Krétem a zbývajícími německými základnami v Egejském moři. V září 1945 se perut přesunula do Soluně na severovýchodě Řecka, kde zůstala až do rozpuštění 31. července 1946. Spitfire JK891 létal u No. 335 (Greek) Squadron od 16. listopadu 1944 do 27. února 1945, kdy byl zničen během nouzového přistání. Spitfire nosil britskou kamufláž typ A, zvláštností bylo obrácené schéma barevných polí oproti standardu. Spitfire měl na trupu přemalovaný britský výsostné znaky na řecké. Na křídlech zůstaly standartní britské kokardy typ C1.

WHITE H11 MMP
C62 001

RED H3 MMP
C3 003

SKY BLUE H25
C34

SKY H74 MMP
C368 080

DARK GREEN H330 MMP
C361 077

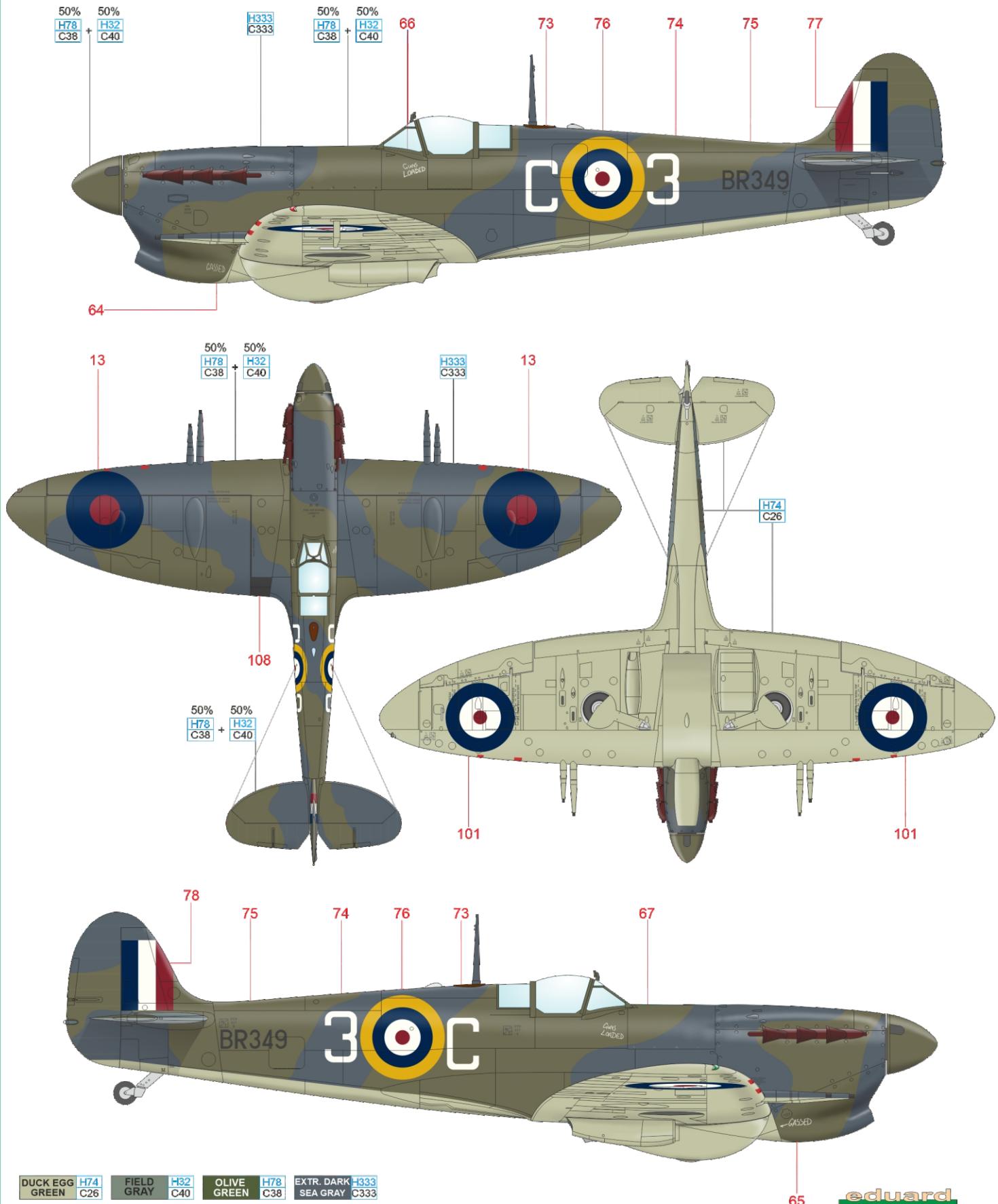
OCEAN GRAY MMP
C362 093

MEDIUM SEA GRAY H335 MMP
C363 094

61 eduard

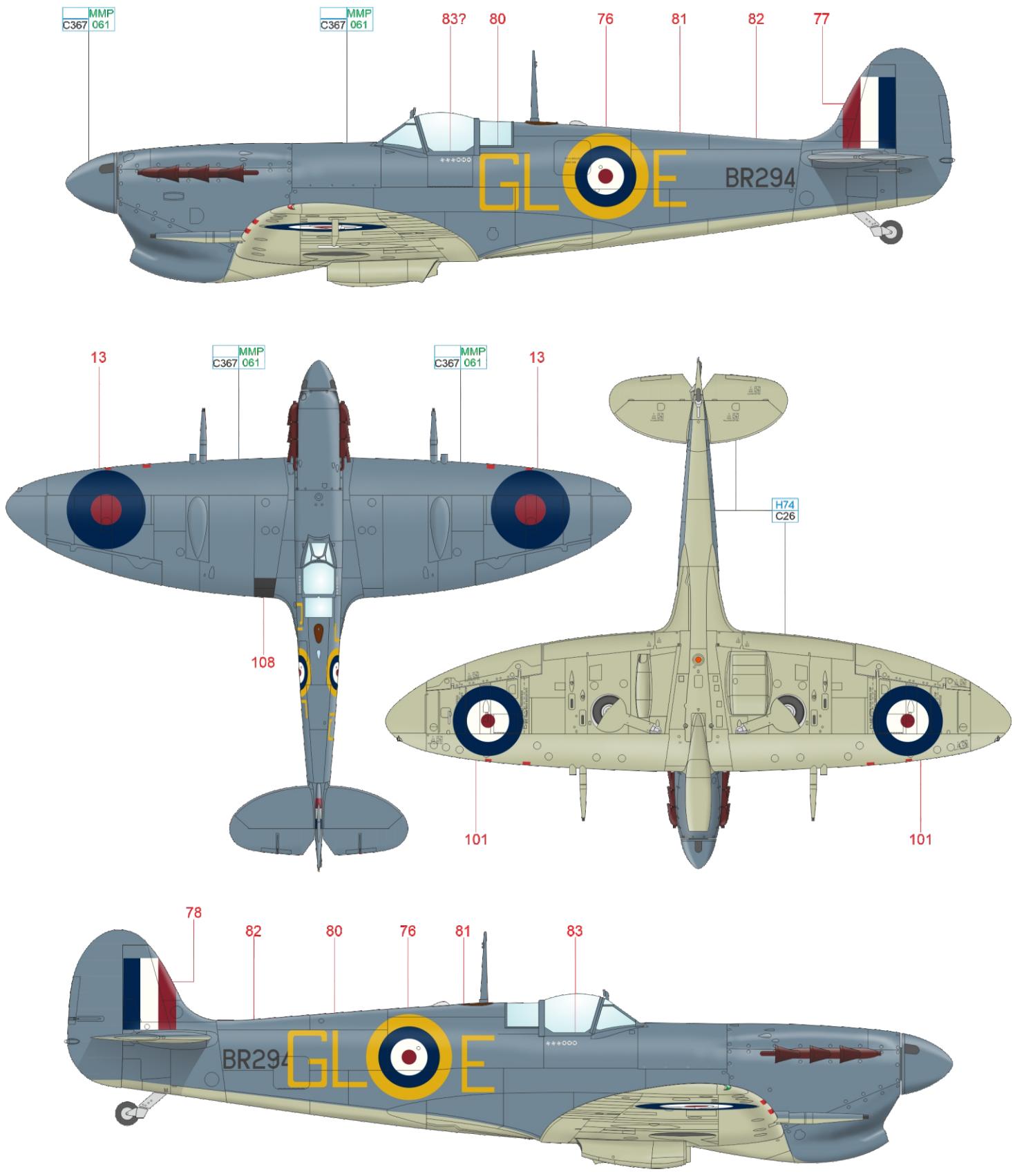
H BR349, P/O John L. Boyd, No. 185 Squadron, Takali, Malta, květen 1942

„Tony“ Boyd se narodil 20. května 1919 v Brynestownu ve státě Queensland. Před vstupem do RAAF v roce 1940 pracoval jako honák na ovčím ranči. Po počátečním výcviku na letounech Tiger Moth byl vyslan do Kanady na pokročilý výcvik v Camp Borden. Po příjezdu do Spojeného království v červenci 1941 byl zařazen k dokončovacímu výcviku u No. 59 OTU, aby se v září v hodnosti Sgt. připojil k No. 135. Squadron. V říjnu byl převelen k No. 242 Squadron, která se připravovala na službu v zámoří. Po přletu na Maltu z paluby HMS Ark Royal v listopadu 1941 si Sgt John Livingstone Boyd připsal všechna svá raná vítězství (čtyři a dva sdílené) na Hurricanech u No. 242 a 185 Squadron. Po přezbrojení No. 185 Squadron na Spitfirey, dosáhl Boyd ve Spitfiru Mk.Vc BR349/3-C dne 14. května 1942 svého jediného potvrzeného vítězství na tomto typu, kdy sestřelil Bf 109F pilotovaný Lt. Alfredem Hammerem ze 4./JG 53. O několik hodin později byl v tom samém letadle zabit v souboji s C.202 a Re.2001. Zbarvení BR349 bylo jedno z typických pro stroje účastníků se 9. května 1942 operace „Bowery“ z paluby letadlové lodi USS Wasp – horní plochy v námořních barvách Dark Slate Grey/Extra Dark Sea Grey, spodní plochy v odstínu Sky.

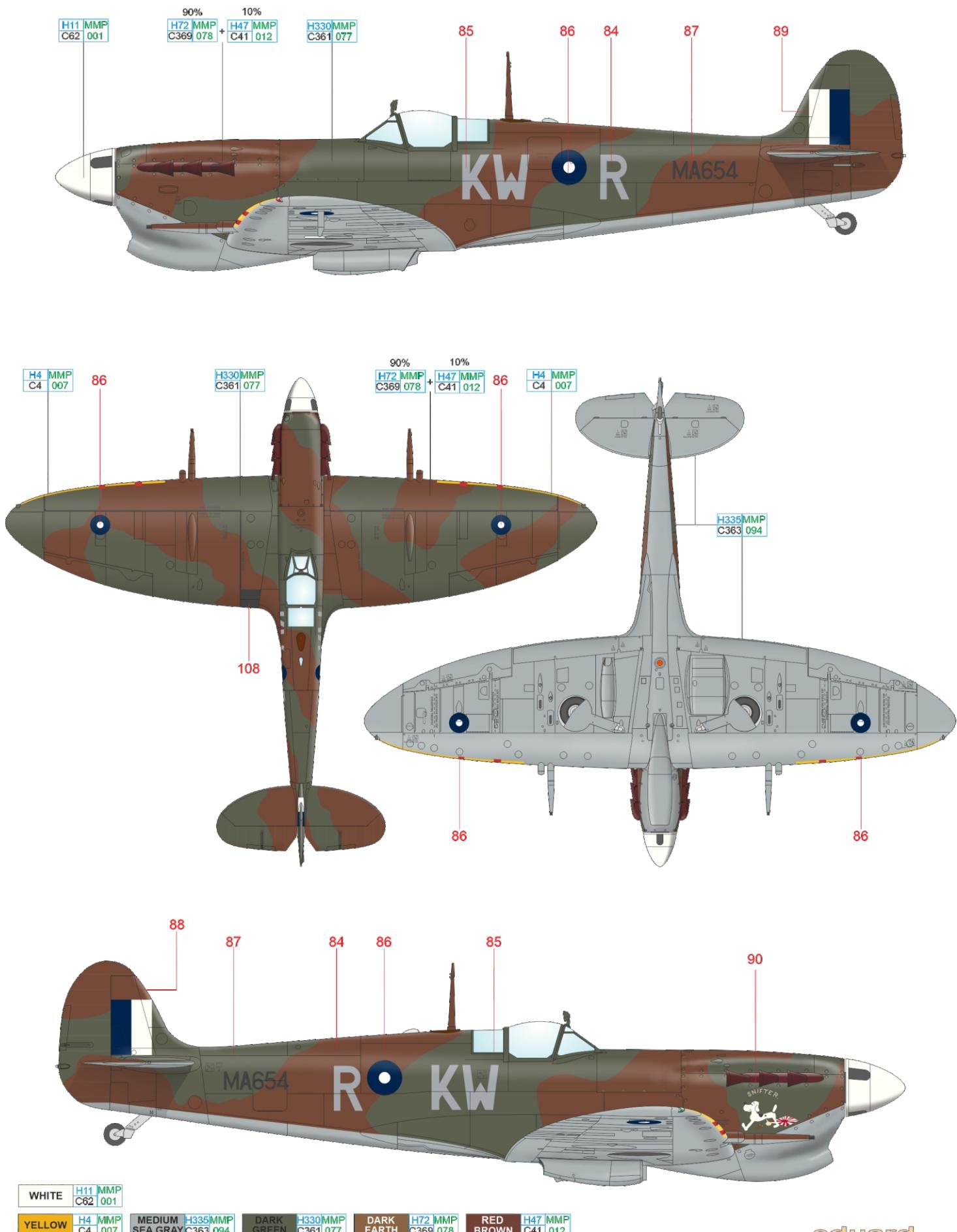
BR294, P/O Donald G. Reid, No. 185 Squadron, Hal Far, Malta, květen-červenec 1942

Don „Shorty“ Reid se narodil v Lacombe v Albertě dne 6. června 1922 jako dvojče z osmi dětí. V říjnu 1940 se přihlásil do RCAF a v červenci 1941 dokončil svůj výcvik. Po příchodu do Spojeného království na konci srpna v rychlém sledu vystřídal postupně několik jednotek, No.152 Squadron, No. 412. Squadron, No. 616 Squadron a No. 19 Squadron. U posledně jmenované jednotky setrval až do konce dubna 1942. Dne 9. května 1942 byl vyslan na Maltu v rámci operace „Bowery“. U No. 185 Squadron se účastnil bojů během letních týdnů obrany tohoto malého, ale svou polohou významného ostrova. Dne 22. července během kroužení nad mořem v místě, kde byl právě sestřelen Spitfire z jednotky, byl přepaden několika Bf 109. V souboji jednoho protivníka sestřelil, ale převaha pilotů od I./JG 77 byla nad jeho síly, byl sestřelen a jeho Spitfire se zřítil do moře. „Shorty“ Reid během sedmi týdnů bojů nad Maltem dosáhl 6+1 sestřelu, 3 pravděpodobných a 4+1 poškozených nepřátelských letounů. Zbarvení BR294 bylo jedno z typických pro stroje účastníků se operace Bowery z paluby letadlové lodi USS Wasp. Původní horní plochy v pouštním zbarvení Dark Earth/Middle Stone, byly na palubě USS Wasp přemalovány odstínem US. Navy Non Specular Blue Grey, spodní plochy zůstaly v odstínu Sky.

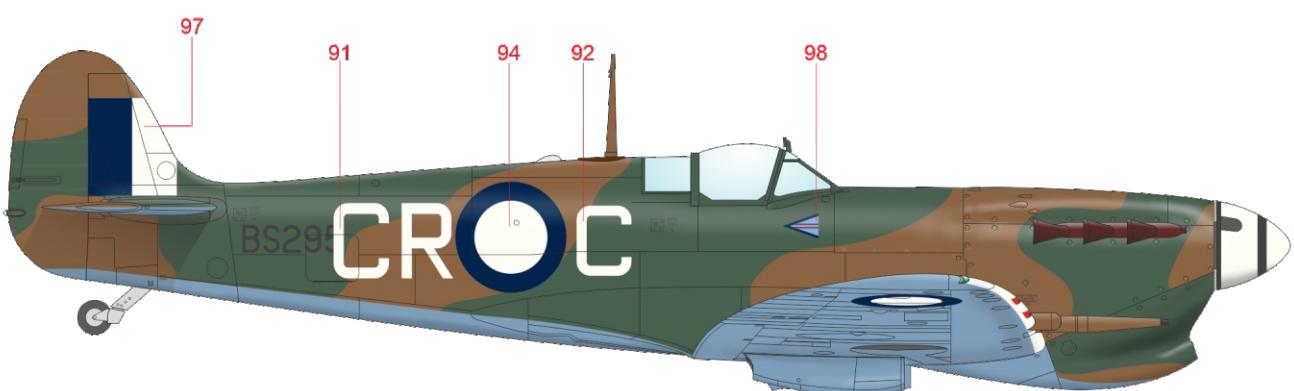
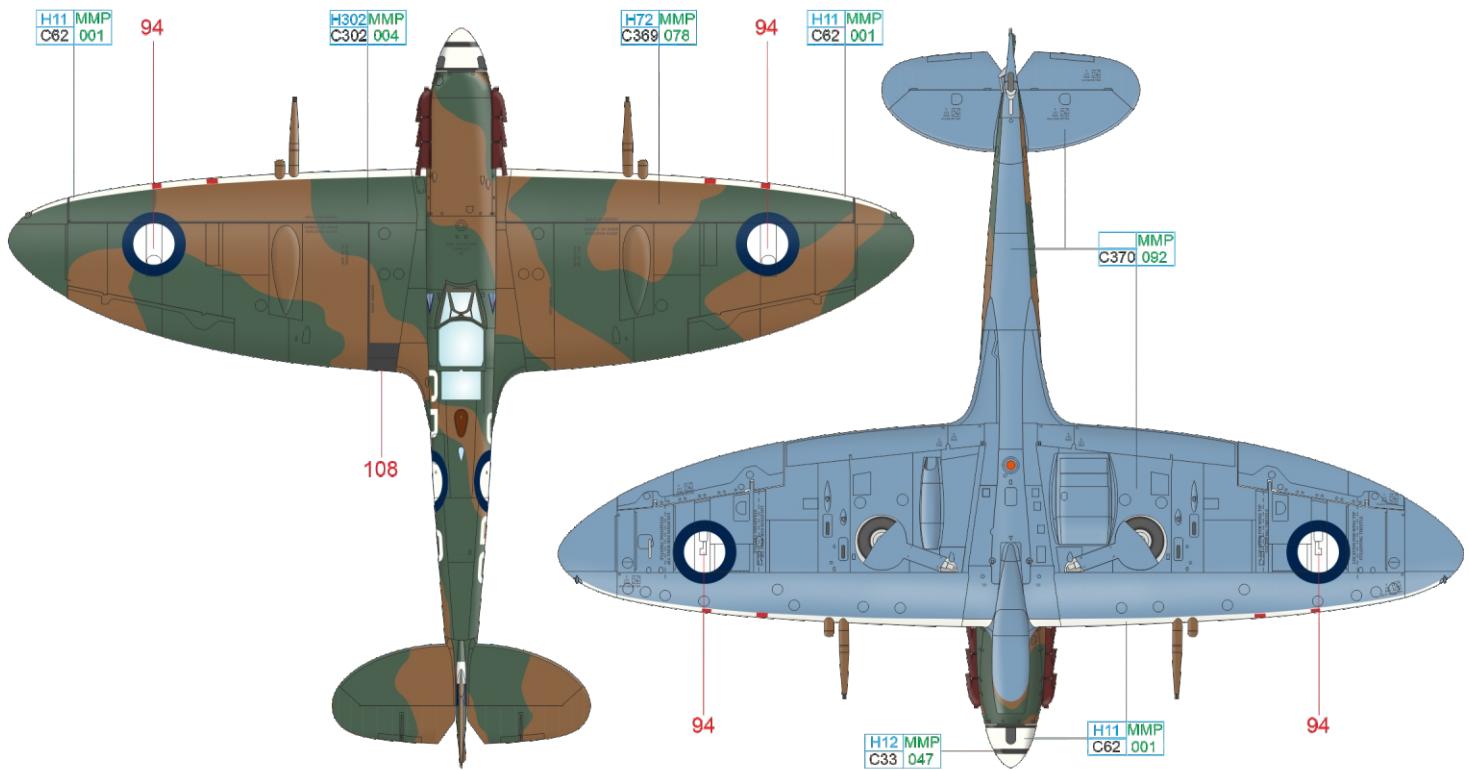
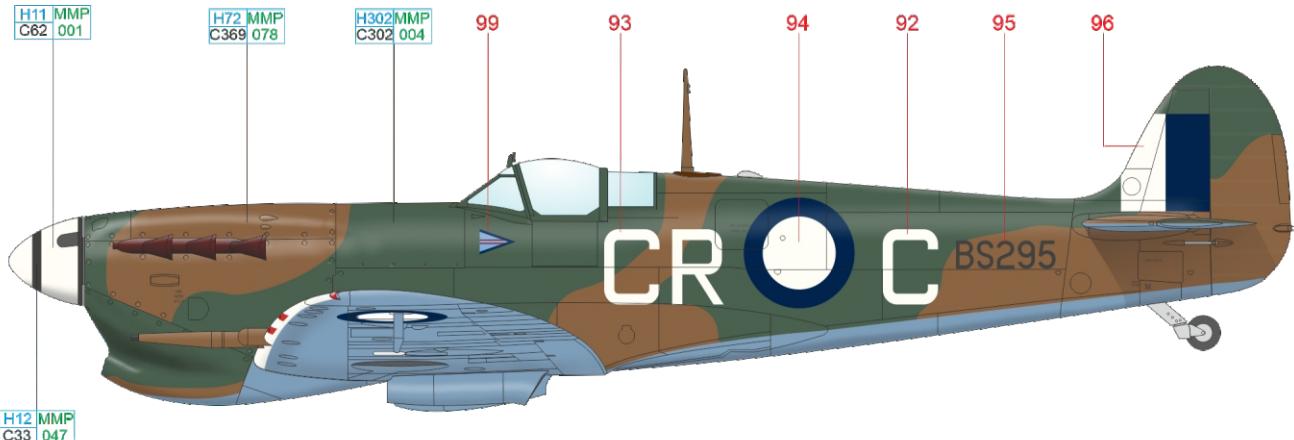
J MA654, F/Lt Kevin F. Gannon, No. 615 Squadron, Palel, Indie, červenec 1944

Kevin Francis Gannon se narodil 10. února 1920 v Mareeba, Queensland. Před válkou sloužil u policie jako kadet. K RAAF vstoupil 11. října 1940 a po absolvování výcviku byl odeslán do Barmy k No. 615 Squadron. Od listopadu 1943 do června 1944 sestřelil dva japonské letouny jistě, jeden pravděpodobně a tři poškodil. Na Spitfire s/n MA654 dosáhl svého posledního úspěchu zničením stíhačky Ki-43 Oscar. Spitfiry byly dodávány do Indie v kamufláži Day Fighter Scheme. Kamuflážní pole Ocean Grey byla následně přestříkána barvou Earth Brown.

K BS295 (A58-20), W/Cdr Clive R. Caldwell, No. 1 Wing RAAF, Strauss, Australia, březen - červen 1943

Clive „Killer“ Caldwell byl nejúspěšnějším australským pilotem 2. světové války (28,5 sestřelu). Poté co byl Caldwell jmenován velitelem stíhacího křídla č. 1 v Darwinu, držel se praxe RAF s identifikací osobních letadel. Používal tři Spitfire Mk.Vc (BS295, BS234 a JL394). Ve Spitfireu BS295 získal většinu ze sedmi vítězství v bojích proti Japoncům. Jeho Spitfire nosil kamufláž tvořenou odstíny Folliage Green/Dark Earth/Azure Blue a místo kódových písmen nesl bíle namalované iniciály svého jména CR-C. Pod kabinou měl vyznačen velitelský proporek Wing Commandera.

WHITE H11 MMP
C62 001

DARK EARTH H72 MMP
C369 078

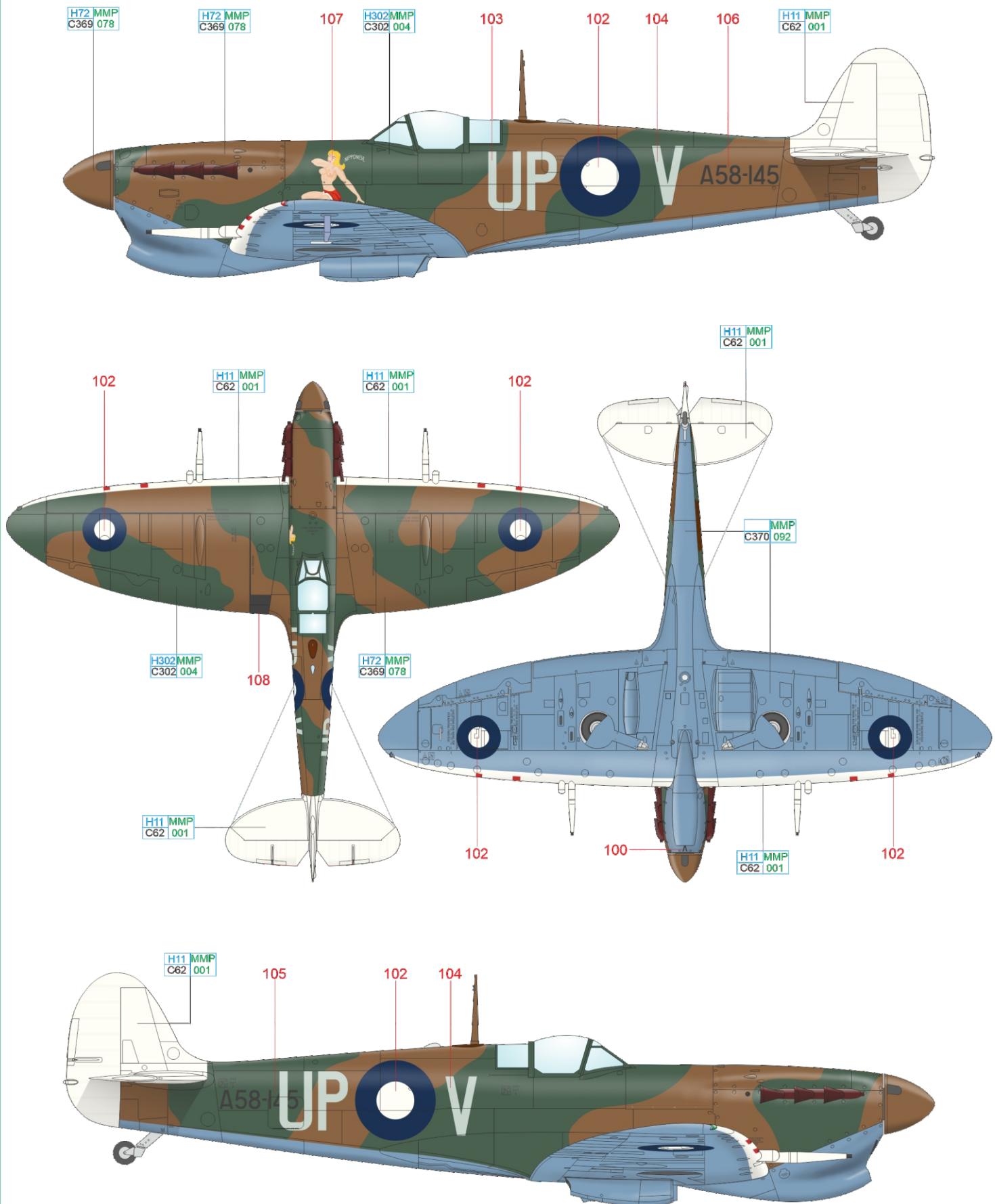
GREEN H302 MMP
C302 004

AZURE BLUE H302 MMP
C370 092

BLACK H12 MMP
C33 047

L A58-145 (EE852), F/Lt Llewellyn Wettenhall, No. 79 Squadron RAAF, Kiriwina, Trobriandské ostrovy, prosinec 1943

Jméno "Nipponese" a nakreslený dívčí motiv na levé straně trupu nosil Spitfire na kterém létal na podzim roku 1943 F/Lt Llewellyn Wettenhall v rámci No. 79 Squadron RAAF. Jeho stroj se mu stal osudným 31. prosince 1943, kdy byl ztracen po přeletu jižního pobřeží Nové Británie při útočné hlídce šesti Spitfirů poblíž tohoto ostrova. Po překročení pobřeží vstoupila formace Spitfirů do husté oblačnosti a jednotka ztratila se svým vedoucím kontaktem. F/Lt Wettenhall nebyl již nikdy spatřen.

WHITE H11 MMP
C62 001

DARK EARTH H72 MMP
C369 078

GREEN H302 MMP
C302 004

AZURE BLUE H370 MMP
C370 092

Spitfire Mk.Vc

STENCILING POSITIONS

